

Taalmakkers M8

Auteurs

Renée Heiting
Janneke Huizing
At Kasbergen
Evelien Klok
Michelle Kraak
Corrie Meliefste

Coördinatie

Nico van Beusekom

Illustraties

Egbert Koopmans

Bekadidact

stenvertblok

© 2001

Uitgeverij Bekadidact, Baarn

ISBN 90 262 2431 1

eerste druk, tweede oplage 2003

Basisvormgeving

LS Ontwerpers bno, Groningen

Vormgeving

Annemiek Moormann, Dronten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

1 De hobby van Jan Jaap 4

2 De mieren van Jan Jaap 6

3 De nieuwe hobby 8

4 De nieuwe fiets 10

5 Gaat dit wel goed? 12

6 Toch feest 14

7 Met vakantie 16

8 In de trein 18

9 Slaap lekker! 20

10 De wisseltruc 22

11 Wisselvallig 24

12 Jonge helden 26

13 Heldenwerk 28

14 Berucht en beroemd 32

15 Uit logeren 36

16 Een fijne oma 38

17 Een nieuw dier 40

18 Een spreekbeurt 42

19 Fanatiek 44

20 Helemaal gebleibt 46

21 Een grote verhuizing 48

22 Een sportieve dag 50

23 Koken met Kasper 52

24 De keukenprinses 54

25 In het circus 56

26 Een bijzondere act 58

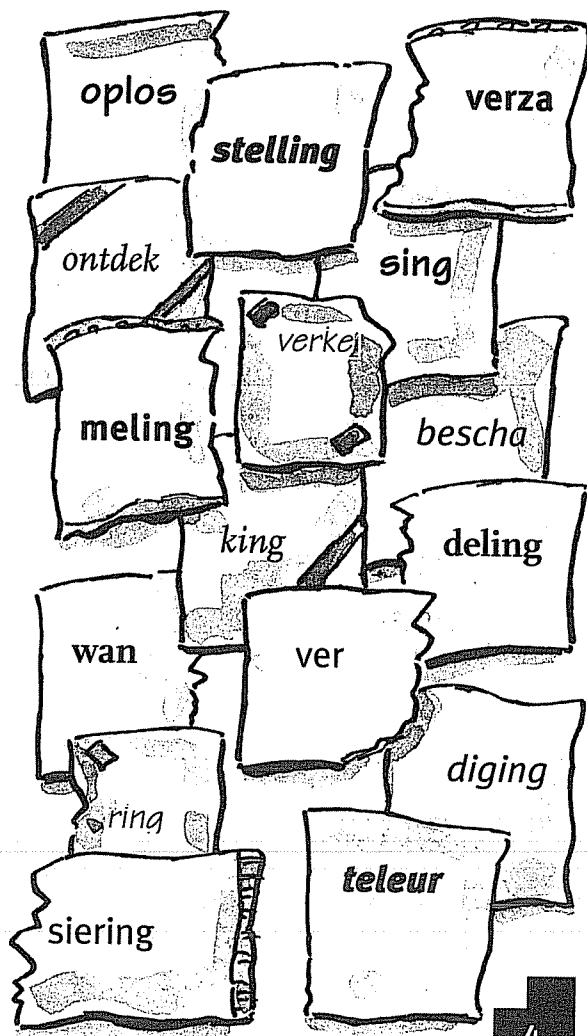
27 Dekfels moeilijk 60

28 Samen werken 62

Hoe ver ben je? 64

- ① Welke delen van de suikerzakjes horen bij elkaar? Geef ze dezelfde kleur.

- ② Wat is er met de verzameling van Jan-Jaap? Verander de werkwoorden maar in zelfstandig naamwoorden.

De geheimzinnige (verdwijnen) verdwijning

Jan-Jaap houdt niet van meisjes. Hij wil nog geen (verkeren)

..... Hij houdt meer van suikerzakjes, hij heeft al een hele (verzamelen)

Sommige zakjes hebben een mooie (versieren)

Jan-Jaap plakt ze in een boek, zo krijg je geen (beschadigen)

Op een dag komt Jan-Jaap na een lange (wandelen)

tot een vreselijke (ontdekken)

Alle suikerzakjes zijn weg. Wat een (teleurstellen)

..... Wie heeft dat gedaan? Zet de woorden zo meteen maar in de goede volgorde, dan vind je de (oplossen)

↓

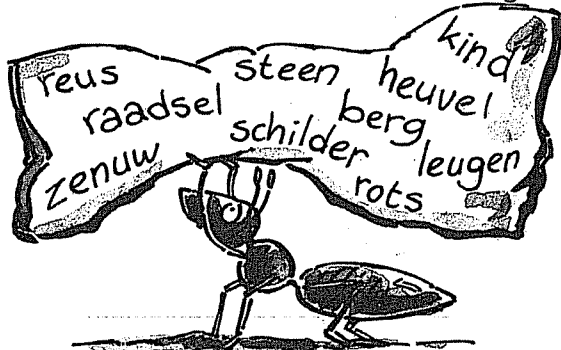
A 11x11 grid for a crossword puzzle. The grid is 11 rows by 11 columns. Some cells are shaded gray, indicating they are not part of the puzzle. The grid is labeled with numbers 1 through 11 on the left side. The grid is mostly empty, with only a few cells shaded gray.

m	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

- 1 Jan-Jaap heeft de politie op de hoogte gebracht van de (*missen*).
- 2 Heeft zijn nare zus het gedaan of is dat een (*vergissen*).
- 3 Zij doet wel vaker nare dingen uit pure (*vervelen*).
- 4 Jan-Jaap schrikt al gauw van deze (*verdenken*).
- 5 Op de trap ziet hij een (*bewegen*).
- 6 Of is het toch (*verbeelden*).
- 7 Nee, Jan-Jaap boekt vooruitgang in de (*opsporen*).
- 8 Daar glijdt een suikerzakje langs de (*leunen*).
- 9 Ja, speurneus Jan-Jaap, dat is een juiste (*constateren*).
- 10 Daar verdwijnt je mooie (*verzamelen*).
- 11 In de (*richten*) van de tuin.

① Jan-Jaap heeft last van Truus en Trees.

Truus is een reusachtig sterke mier. Maak van de zelfstandig naamwoorden bijvoeglijk naamwoorden met -achtig.

reus reusachtig

rots _____

zenuw _____

kind _____

raadsel _____

steen _____

schilder _____

berg _____

heuvel _____

leugen _____

② Trees de Mier is niet zo reusachtig sterk als Truus. Trees moet het meer van haar lengte hebben. Maak van de bijvoeglijk naamwoorden zelfstandig naamwoorden met -te.

lang - hoog - stil - kalm - breed - vlak - dik - sterk - droog - scherp

lang lengte

hoog _____

stil _____

kalm _____

breed _____

vlak _____

dik _____

sterk _____

droog _____

scherp _____

③ Hoe krijgt Jan-Jaap zijn suikerzakjes terug? Geef de woorden het juiste achtervoegsel: -achtig, -ing of -te.

Jan-Jaap zet de (achtervolgen) achtervolging in. Hij gaat achter Truus en Trees aan. Bij de trap glijden ze over de (leunen)

_____ Jan-Jaap vergist zich in de (hoog) _____ van de treden en maakt een (reus) _____ smak naar beneden.

Daar ziet hij Truus en Trees door
een nauwe (*open*)
naar buiten glippen. In de
(*schilder*)
tuin hoort en ziet hij niets. Er
hangt een doodse (*stil*)

(*Zenuw*) kijkt Jan-Jaap om zich heen. Ziet
hij daar een (*bewegen*)? Jan-Jaap verliest zijn
(*kalm*) en rent er naar toe. Wat een (*vergissen*)

! Mieren en mensen hebben een
verschillende (*lang*) Bèng! Keihard is de (*botsen*)
tussen de lage tak en het hoofd van Jan-Jaap. Zo
gaat hij tegen de (*vlak*) Hoelang hij bewusteloos is
geweest, blijft een raadsel. Maar als Jan-Jaap op de (*rots*)

..... bodem bij komt, ligt hij tussen een mierenhoop
en heel veel lege suikerzakjes. Twee dikke mieren verdwijnen in
de mierenhoop. Jan-Jaap voelt de groeiende (*dik*) van
een bult, hij is aan (*verzorgen*) toe.

Tja, een suikerzakjes (*verzamelen*) geeft
niet altijd (*ontspannen*)

4 Truus en Trees zijn altijd aan het werk.
Maak er zelfstandige naamwoorden van.

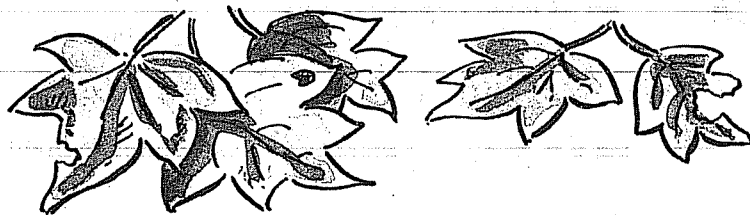

buiging

.....
.....
.....
.....
.....
.....

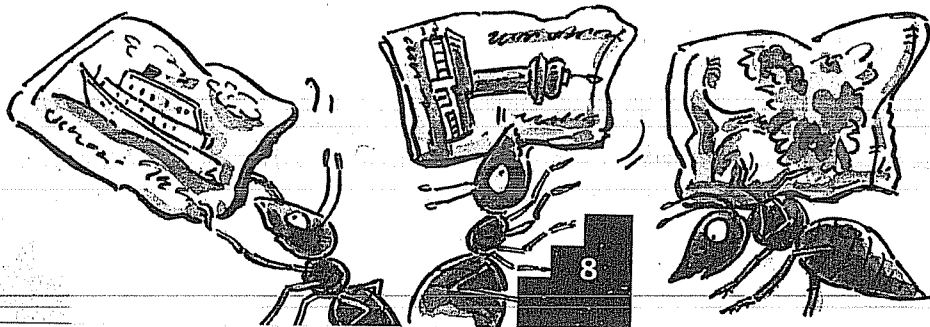
- 1 Verander de woorden zo dat ze in de zinnen passen. En schrijf ze ernaast op.

Zoek daarna de goede letter uit die woorden.

- 1 *geluk* blijft Jan-Jaap niet lang bewusteloos.
- 2 *onrust* Hij beweegt als hij bijkomt.
- 3 *waas* Jan-Jaap kijkt om zich heen en ziet alles
- 4 *mist* Het is net of het een beetje is.
- 5 *haast* Dan zoekt hij de zakjes bij elkaar.
- 6 *wanhoop* Truus en Trees zien hem zoeken.
- 7 *schuld* De dikke mieren voelen zich
- 8 *moed* helpen ze Jan-Jaap met zoeken.
- 9 *ijver* Jan-Jaap ziet de mieren helpen.
- 10 *geweld* Met verbazing ziet hij hoe sterk ze zijn.
- 11 *kracht* Hij heeft bewondering voor hun kaken.
- 12 *last* Het is alleen dat ze zo klein zijn.

1	g	e	l	u	k	k	i	g	3de letter
2									3de letter
3									2de letter
4									4de letter
5									4de letter
6									5de letter
7									8ste letter
8									2de letter
9									2de letter
10									4de letter
11									2de letter
12									6de letter

Vul de gevonden letters goed in en je weet wat Jan-Jaap wil hebben. Hij wil een

9	10	11	7	2	6	8	4	12	1	3	5
---	----	----	---	---	---	---	---	----	---	---	---

Vul de woorden in en je leest de nieuwe hobby van Jan-Jaap.

Beginnt Jan-Jaap een mooie *verzamelen*¹⁶ postzegels zonder *beschadigen*¹⁵? Of gaat hij naar de *trainen*⁸ van een rugbyclub? Dat is beslist geen *kind*⁵ sport. Of kiest Jan-Jaap voor atletiek. Hij weet dat het bij hoogspringen gaat om de *hoog*⁷ van de sprong en bij verspringen om de *lang*⁴ ervan. Bungy-jumpen doet hij niet, Jan-Jaap heeft *toeval*¹⁰ hoogtevrees. Wordt hij vogelaar? Vogels bekijken doe je het beste in *stil*³ en Jan-Jaap houdt meer van *druk*¹⁴. Als hij naar school gaan *pret*¹² vindt, dan houdt hij van studeren. Bij veel kinderen wekt deze hobby *walgen*² op. Die vinden, zelfs op *regen*¹⁷ dagen, buitenspelen juist *reus*¹³ leuk. Gaat Jan-Jaap auto's verzamelen? Dat is een erg *prijs*¹ hobby. Als autocoureur beleef je vaak *angst*⁶ momenten. Je moet dan *beslissen*¹¹ nemen in fracties van seconden. Het publiek heeft daar grote *bewonderen*⁹ voor. Jan-Jaap begrijpt dat je een hobby hebt voor je *ontspannen*¹⁸.

Daarom gaat hij

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

9	10	11	12	13	14	15	16 r	17	18
---	----	----	----	----	----	----	---------	----	----

- 1 Osheeta wil een nieuwe fiets voor haar verjaardag. Kleur de tegenwoordige tijd onderdelen rood en de verleden tijd onderdelen groen.

- 2 Dromen van een nieuwe fiets. Vul de rode woorden in.

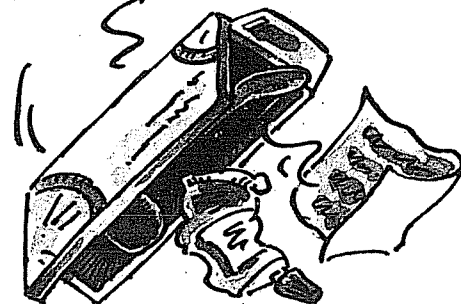
Osheeta is morgen jarig. Ze _____ van een nieuwe fiets. Haar vriendinnen _____ allemaal mooie fietsen. Juf Til _____ ook een dure fiets met versnellingen. Maar Osheeta _____ nog steeds op de oude fiets van haar broer. Een oude fiets met een stang waarvan de banden heel vaak lek _____. In haar dromen _____ Osheeta zich al op haar nieuwe fiets naar school rijden. Wat zou ze krijgen? _____ het een rode of groene fiets? Ze _____ bijna niet tot morgen wachten.

- 3 Kleur de goede werkwoordsvorm van de tegenwoordige tijd.

De volgende morgen staan/staat Osheeta vroeg op. Ze kleden/ kleedt zich aan en loopt/lopen snel de trap af. Op de eettafel ligt/liggen een pakje. Haar ouders komt/komen de kamer binnen en zingt/zingen voor haar. 'Dat lijken/lijkt niet op een fiets,' denkt/denken Osheeta. Snel pakken/pakt ze het cadeautje uit. Het is/zijn een bandenplakdoosje. 'Dan kun/kunnen je de banden van je fiets beter heel houden,' lachen/lacht haar vader.

Osheeta's ogen *vullen/vult* zich met tranen. Dit *had/hadden* ze niet verwacht.
'Maak/maken het doosje maar open,' *lachen/lacht* haar moeder.
 Maar Osheeta *luistert/luisteren* niet. Boos *gooien/gooit* ze het doosje op de
 grond. Kapot! 'Ik *willen/wil* jullie nooit meer zien,' *roept/roepen* ze kwaad.
 Ze *heeft/hebben* het briefje niet gezien, dat uit het doosje *zijn/is* gevallen.

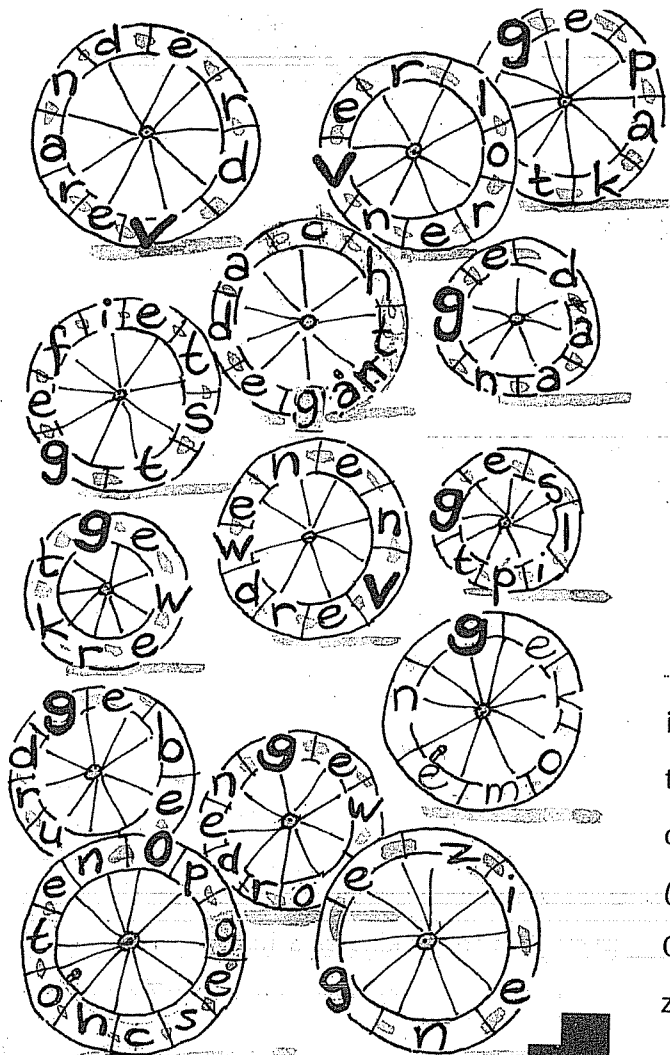
4 Gebruik de verleden tijd werkwoorden goed en vul in:

8	2	5	7	11	3	d ¹	6	12	4	10	9
---	---	---	---	----	---	----------------	---	----	---	----	---

<i>stond - stonden - staan</i>	1 Vanochtend <u>stond</u> (5 ^e letter op 1) Osheeta vroeg op.
<i>hebben - had - hadden</i>	2 Ze (2 ^e op 2) onrustig geslapen.
<i>verschenen - verscheen - verschijnt</i>	3 Steeds (3 ^e op 3) er weer fietsen in haar droom.
<i>scheurden - scheurde - scheurt</i>	4 Groene en rode fietsen (5 ^e op 4) door de lucht.
<i>verschijnt - verscheen - verschenen</i>	5 Heel vroeg (9 ^e op 5) Osheeta in de huiskamer.
<i>verrasten - verraste - verrast</i>	6 Haar ouders (2 ^e op 6) haar met een klein pakje.
<i>waarderen - waardeerde - waardeert</i>	7 Osheeta (2 ^e op 7) het grapje niet.
<i>gooide - gooien - gooiden</i>	8 Kwaad (1 ^e op 8) ze het bandenplakdoosje stuk.
<i>verdwenen - verdween - verdwijnt</i>	9 Het briefje (8 ^e op 9) onder de tafel
<i>verliet - verlaten - verlaat</i>	10 Osheeta (5 ^e op 10) kwaad het huis.
<i>arriveerde - arriveert - arriveren</i>	11 Ze (1 ^e op 11) als eerste kind bij school.
<i>ontdekken - ontdekten - ontdekte</i>	12 Daar (3 ^e op 12) Osheeta de dure fiets van juffrouw Til.

- 1 Wat gaat Osheeta doen? Zoek de voltooid deelwoorden in de fietswielen. Schrijf ze goed op. Schrijf ze daarna in het verhaal.

Osheeta heeft snel (merken) **gemerkt** dat juffrouw Til haar fiets niet op slot heeft (doen) Voordat ze goed heeft (nadenken) is het al (gebeuren)
 Osheeta heeft de fiets van juf Til (pakken) Juffrouw Til is erg groot, daarom is het zadel heel hoog (zetten)
 Osheeta heeft nog nooit op zo'n hoge fiets (fietsen)
 Na twee rondjes op het schoolplein is haar boze bui (verdwijnen) Haar boze bui is (veranderen)
 in angst. Heeft iemand het (zien) ? De fiets is nu ook te zwaar (worden) Een losse veter is tussen de ketting (komen) en daardoor is ze bijna (slippen) Pas op! Kijk uit! Te laat!
 Osheeta is de macht over het stuur (verliezen) ze is zo de weg (opschieten)

2 Door een botsing vliegen de lettergrepen van de voltooid deelwoorden door elkaar. Zet ze goed.

Door een losse veter is Osheeta van de stoep (*re-ge-den*) ^{1 l} gereden
 Snel heeft ze het stuur (*ge-om-gooïd*)
^{4 n} Beng, met een knal is het voorwiel tegen de stoep (*botst-ge*) ^{3 b} Osheeta heeft de hele tijd op de trappers (*ge-staan*) ^{7 k} Door de klap is ze daar vanaf (*scho-ge-ven*)
^{8 a} Ze heeft toch niets (*ken-ge-bro*) ^{6 k} ?
 Nee, ze heeft haar enkel (*zwt-ge-ver*)
^{5 e} En haar knie is (*schaafd-ge*) ^{9 d}
 En de fiets? Hoe is het daarmee (*ge-pen-af-lo*) ^{2 e} ?

De fiets heeft een

1	2	7	6	5	3	8	4	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

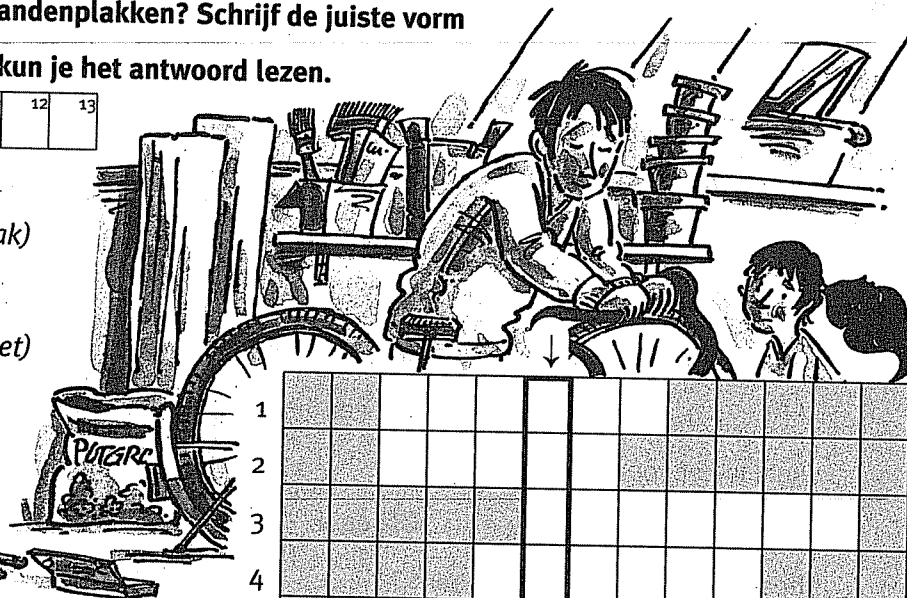
3 Schrijf de voltooid deelwoorden goed.

Een auto is het schoolplein (*oprijden*) opgereden De vader en moeder van Osheeta zijn al (*uitstappen*)
 Vader heeft haar veter (*losmaken*) Osheeta wordt (*optillen*) en naar de school (*dragen*)
 Het is geen ernstig ongeluk (*zijn*)
 'Gelukkig heb je een doosje plakspullen voor je verjaardag (*krijgen*) ' lacht haar vader. Die opmerking wordt door Osheeta niet (*waarderen*) Vader heeft het doosje (*meenemen*) en voor Osheeta (*openmaken*) Tussen haar tranen heeft ze de tekst van het briefje (*lezen*) 'ga naar de tuin.'
 Osheeta heeft het nog niet goed (*begrijpen*)
 'Daar hebben we je nieuwe fiets (*verstoppen*)', legt haar moeder uit. 'Maar wanneer wordt mijn band (*plakken*) ?' bromt juffrouw Til.

- 1 Wat gaat juffrouw Til zeggen na het bandenplakken? Schrijf de juiste vorm van het werkwoord in het letterblok, dan kun je het antwoord lezen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
									e			

- 10 De vader van Osheeta gaat de band (*plak*)
 11 Osheeta gaat hem daarbij (*help*)
 9 Eerst moet ze de fiets ondersteboven (*zet*)
 Vader moet dan met bandenlichters de
 5 buitenband (*haal los*)
 Vader gaat dan steeds een stukje band
 2 in een bakje water (*duw*)
 8 Opeens kan Osheeta luchtbelletjes in het water (*zie*)
 6 Daar moet het lek (*zit*)
 12 En dan gaat ze lijm rond het kleine gaatje (*smeer*)
 7 Vader en Osheeta moeten dan even (*wacht*)
 1 Want de solutie moet (*droog*)
 13 Daarna mag Osheeta het plakkertje erop (*doe*)
 Vader gaat de binnenband en buitenband
 4 weer om het wiel (*leg*)
 3 Nu kan juffrouw Til weer (*fiets*)

1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10	p	l	a	k	k	e	n							
11														
12														
13														

2 Wat gaat Osheeta uitdelen? Gebruik de goede vormen van de werkwoorden. Pas op: verleden tijd, het voltooid deelwoord en het hele werkwoord worden door elkaar gebruikt.

- 1 Vanochtend ... Osheeta boos haar huis. (*verlaten*)
- 2 Ze ... om de stomme grap van haar vader. (*huilen*)
- 3 Ze had de grap ook niet goed ... (*begrijpen*)
- 4 Het briefje was aan haar aandacht ... (*ontsnapt*)
- 5 En op school ... de fiets van juf Til niet op slot. (*staan*)

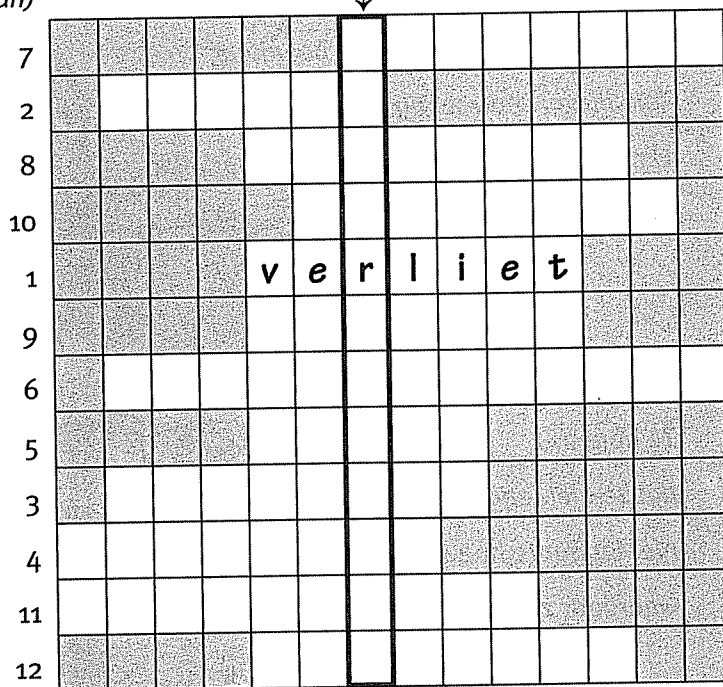
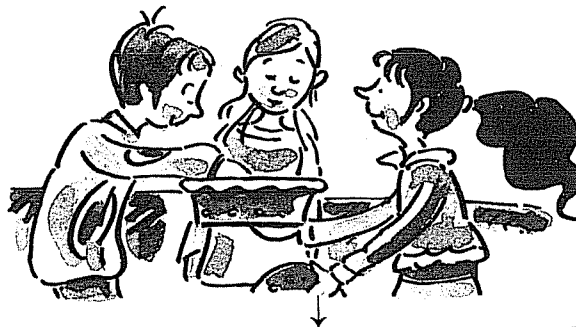
De zware fiets en de losse veter ...

- 6 het ongeluk. (veroorzaken)
Iedereen was door het ongeluk de
7 verjaardagstraktatie ... (vergeten)
8 Wat moest Osheeta ... ? (uitdelen)
9 Juffrouw Til ... een leuke traktatie. (bedenken)

Het ongeluk heeft haar

- 10 op het idee (*brengen*)
11 Ze ... haar idee in vaders'oor. (*fluisteren*)
Zo ... een naar begin toch nog
12 heel prettig. (*eindigen*)

Osheeta deelt ... uit.

1 Twee van de drie schuingedrukte zinnen betekenen

hetzelfde. Kleur deze.

Mila en Kim staan op het station,

terwijl ze wachten op hun vertraagde trein

wachtend op hun vertraagde trein.

hoewel wachtend op hun vertraagde trein.

Zenuwachtig plukkend aan haar haar,

Terwijl ze zenuwachtig aan haar haar plukt,

Omdat ze zenuwachtig aan haar haar plukt,

kijkt Mila op haar horloge.

Ze hopen,

dat ze niet langer hoeven te wachten.

niet langer te hoeven wachten.

waardoor ze langer te moeten wachten.

Terwijl ze ongeduldig wachten,

Hoewel ze ongeduldig wachten,

Ongeduldig wachtend,

denkt Mila aan de vakantie.

Aangekomen op hun vakantieadres,

Als ze op hun vakantieadres zijn aangekomen

Ze komen aan op hun vakantieadres,

wil ze meteen het zwembad induiken.

Ze denkt nu ook

een leuke vakantie te krijgen.

dat ze een leuke vakantie zullen krijgen.

aan een leuke vakantie te krijgen.

Omdat ze stilletjes glimlacht,

Terwijl ze stilletjes glimlacht,

Stilletjes glimlachend,

ziet Mila de trein het station binnenrijden.

2 Kim, Mila en Kims ouders gaan in de trein wat eten. Zeg het maar anders.

Een mevrouw zoekt een plek. Kim zegt dat ze bij hen kan zitten. De mevrouw zegt nuffig
niet naast hen te willen zitten. De mevrouw zegt nuffig dat ze niet

Ze denkt zeker de koningin te zijn! Ze denkt zeker

Beledigd kijkend, botst de dame tegen een ober en valt.

..... botst de dame tegen een ober en valt.

Zijn evenwicht nog net bewarend, laat de ober een schaalje met saus vallen.

..... laat de ober een schaalje met saus vallen.

De vrouw voelt op haar hoofd en is nu woedend saus in haar haar te hebben.

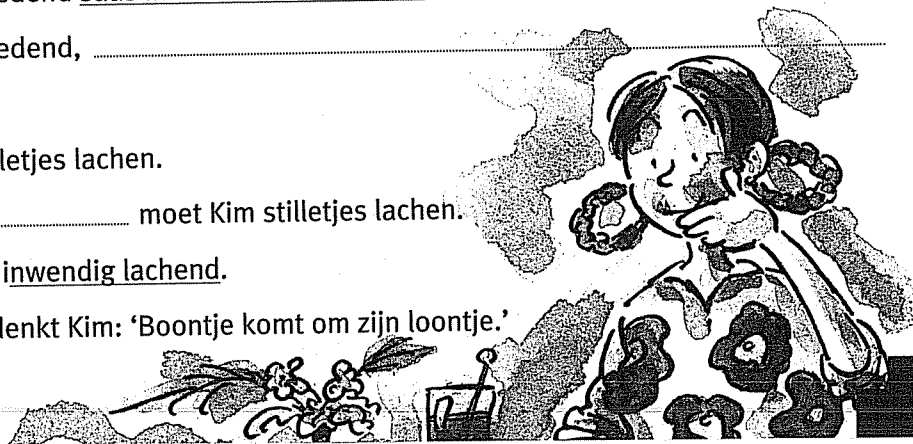
De vrouw voelt op haar hoofd en is nu woedend,

De vrouw overeind helpend, moet Kim stilletjes lachen.

..... moet Kim stilletjes lachen.

'Boontje komt om zijn loontje,' denkt Kim inwendig lachend.

..... denkt Kim: 'Boontje komt om zijn loontje.'

- 1 Kleur de letter voor de goede zin. Zet de letters in het letterblok.

1 Mila loopt door de trein,

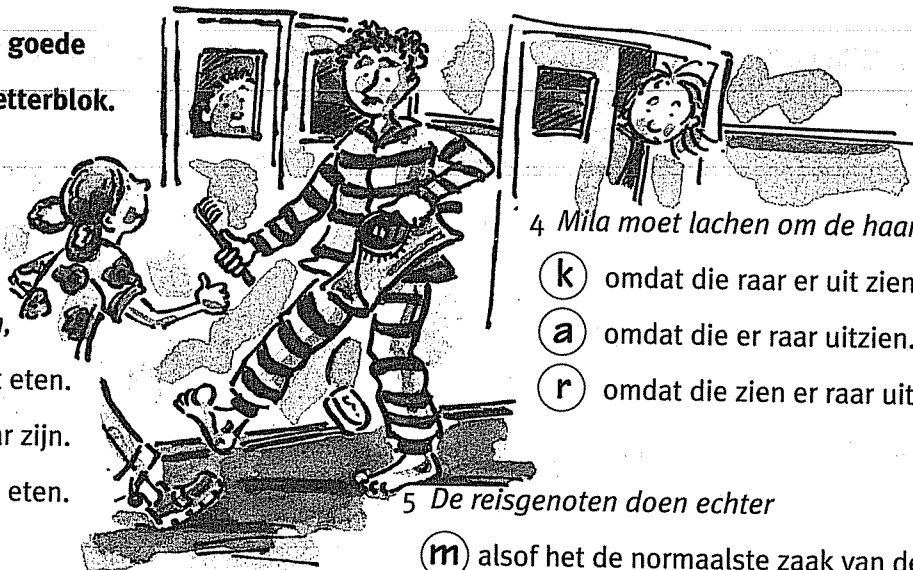
- (t) als ze zijn klaar met eten.
(s) als met eten ze klaar zijn.
(p) als ze klaar zijn met eten.

2 De mensen stommelen hun coupés in en uit,

- (e) terwijl Mila loopt door de gangen.
(o) terwijl Mila door de gangen lopend.
(y) terwijl Mila door de gangen loopt.

3 De passagiers lopen door de gang,

- (j) hun tandenborstel in de hand houdend.
(p) hoewel ze hun tandenborstel in de hand houdend.
(t) terwijl ze hun tandenborstel houdend in de hand.

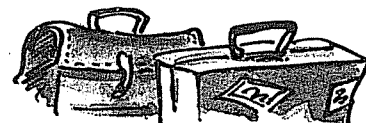
4 Mila moet lachen om de haar medereizigers.

- (k) omdat die raar er uit zien.
(a) omdat die er raar uitzien.
(r) omdat die zien er raar uit.

5 De reisgenoten doen echter

- (m) alsof het de normaalste zaak van de wereld is.
(n) alsof het is de normaalste zaak van de wereld.
(l) alsof de normaalste zaak van de wereld het is.

6 Misschien komt het

- (d) doordat ze zijn te moe om er over na te denken.
(a) doordat ze te moe zijn om er over na te denken.
(e) doordat te moe ze zijn om er over na te denken.

Mila lacht omdat de mensen over de gang lopen

in hun

p	1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---	---

2 Maak de zinnen af met de schuingedrukte woorden.

De mensen lopen er zo bij, omdat
ze in de trein gaan slapen.

in de trein - slapen - ze - gaan

Even later staan ze zelf in hun
pyama tussen de mensen, die

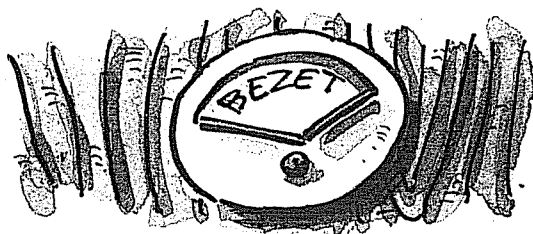
daarnet - nog - uitgelachen - ze - hebben

Ze willen naar de wc en daarom

Ongemakkelijk staan ze in de rij, maar

wachten - bij het toilet - ze - moeten

vallen - ze - gelukkig - in hun pyama - op - niet

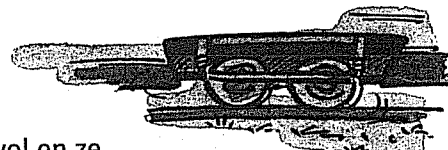

Ze denken er niet aan dat

Even later lopen ze terug naar hun coupé. Daar

hebben - opgemaakt - de bedden - de ouders van Kim

een vreemd gezicht - het - is

Mila en Kim lachen hen stilletjes uit, totdat

De kinderen kruipen onder de wol en ze

zelf - naar bed - ze - moeten

vallen - door het eentonige ritme - snel in slaap - van de wielen

3 Wat kun je het beste doen?

1 's Nachts moet Kim er even uit. Slaapdrongen stommelt ze door de
 2 gang naar het toilet. Met haar ogen half dicht, vindt Kim naar de
 3 coupé de weg terug. Verlangend naar haar warme bed, gaat ze naar
 4 binnen en kruipt in bed. Ze trekt aan de dekens zodat ze het weer
 5 lekker snel warm krijgt. De dekens geven niet echt mee, er zelfs
 6 wordt terug getrokken! In het schemerdonker ziet Kim dat er een
 7 mevrouw naast haar in bed ligt. Ineens is Kim klaarwakker. Ze beseft
 8 dat ze de verkeerde coupé in is gelopen. Terwijl ze het bed uitglipt,
 9 hoopt Kim dat de mevrouw in het bed niets gemerkt heeft van haar vergissing.

Lees regel 1:

Slaapdrongen stommelt ze

kan vervangen worden door:

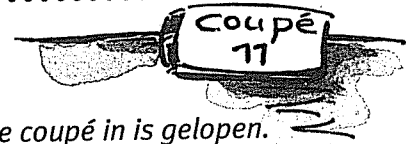
- ☐ a Ze stommelt slaapdrongen.
- ☐ b Stommelt ze slaapdrongen.
- ☐ c Slaapdrongen ze stommelt.

Lees regel 3 en 4:

Verlangend naar haar warme bed,

kan vervangen worden door:

- ☐ a Naar haar warme bed te verlangen.
- ☐ b Terwijl ze naar haar warme bed verlangend.
- ☐ c Terwijl ze naar haar warme bed verlangt.

Lees regel 4 en 5:

Wat kun je het beste doen met:

zodat ze het weer lekker snel warm krijgt.

- ☐ a Zo laten staan.
- ☐ b Vervangen door:
zodat ze weer lekker snel het warm krijgt.
- ☐ c Vervangen door:
zodat ze krijgt het lekker snel warm.

Lees regel 5 en 6:

Wat kun je het beste doen met:

er zelfs wordt terug getrokken!

- ☐ a Zo laten staan.
- ☐ b Vervangen door: *er wordt zelfs terug getrokken.*
- ☐ c Vervangen door: *er wordt terug getrokken zelfs terug.*

Lees regel 7 en 8:

dat ze de verkeerde coupé in is gelopen.

kan vervangen worden door:

- ☐ a dat ze de verkeerde coupé in te lopen.
- ☐ b de verkeerde coupé te zijn ingelopen.
- ☐ c de verkeerde coupé in te lopen.

Lees regel 8 en 9:

Wat kun je het beste doen met:

dat de mevrouw niets gemerkt heeft.

- ☐ a Zo laten staan.
- ☐ b Vervangen door: *de mevrouw niets merkend.*
- ☐ c Vervangen door: *terwijl de mevrouw niets merkt.*

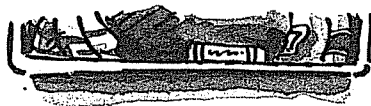
Lees regel 8 en 9:

Terwijl ze het bed uitglijpt,

kan vervangen worden door:

- ☐ a Het bed uitglijpen,
- ☐ b Het bed uitglijpend,
- ☐ c Glappend het bed uit,

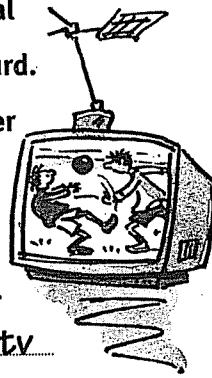
1 Kim, Mila en Kims ouders zijn op weg naar hun vakantiebestemming. Maar nu moet de trein wisselen van spoor. Zoek welke zinnen bij elkaar horen. Geef de rondjes dezelfde kleur.

De wachter zet het licht op rood. ●	☐ De trein wordt door de machinist gestopt.
De machinist stopt de trein. ☐	☐ De mensen worden door het remmen door elkaar geschud.
Het remmen schudt de mensen door elkaar. ☐	● Het licht wordt door de wachter op rood gezet.
De wachter zet de wissels om. ☐	☐ De wissels worden door de wachter omgezet.
De wissels zetten de trein op een ander spoor. ☐	☐ De trein wordt door de wissels op een ander spoor gezet.
De conducteur knipte de kaartjes. ☐	☐ De trein werd door de machinist gestopt.
De douane controleerde de paspoorten. ☐	☐ Door de passagiers werd van het uitzicht genoten.
De ober serveerde koffie en limonade. ☐	☐ De kaartjes werden door de conducteur geknipt.
De passagiers genoten van het uitzicht. ☐	☐ Koffie en limonade werden door de ober geserveerd.
De machinist stopte de trein. ☐	☐ Door de douane werden de paspoorten gecontroleerd.

- 2 De wisselwachter is er vandaag niet helemaal bij met zijn gedachten. Hij vertelt wat er is gebeurd. Schrijf de zinnen op een andere manier op, zonder de woorden *wordt* en *door*.

De wachter wordt door het voetbal op TV afgeleid.
 Waardoor? Door wie? Door: het voetbal op tv
Het voetbal op tv leidt de wachter af.

De wissels worden nu door de wachter vergeten.
 Waardoor? Door wie? Door:

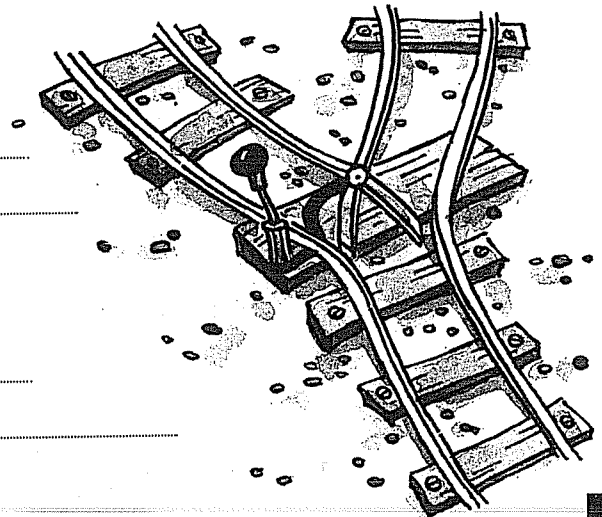
De trein wordt door de wissels niet op een ander spoor gezet.
 Waardoor? Door wie? Door:

De reizigers worden door de trein in de verkeerde stad afgezet.
 Waardoor? Door wie? Door:

Bij elke zin bedenk je eerst:
Waardoor? of *Door wie?*
 Dan is het maken van de zin daarna niet moeilijk, maar een makkie.

Door Kims vader wordt de weg gevraagd.
 Waardoor? Door wie?

Door wie is er een fout gemaakt?
 Waardoor? Door wie?

- 1 'Vertaal' maar wat
Mila of Kim zeggen.

Mila zegt: 'Ik vind de Spaanse stranden geweldig.'

Mila zegt dat ze de Spaanse stranden
geweldig vindt.

Kim roept: 'Ik ben liever in Italië.'

Kim roept dat ze

Mila vraagt: 'Gaan we ook nog eens naar Italië?'

Mila vraagt of

Kim zegt: 'Spanje is weer eens wat anders dan Italië.'

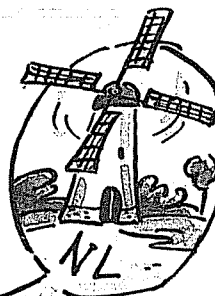
Mila fluistert: 'Ik wil geen paëlla, maar pizza.'

- 2 De antwoorden hieronder zijn heel
uitgebreid, maak ze korter. Zorg er wel voor
dat ze kloppen.

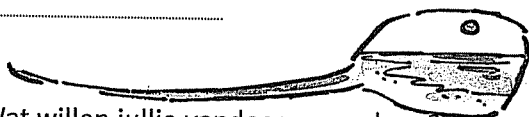
Waar komen jullie vandaan?

Wij komen uit Nederland.
uit Nederland.

Wanneer zijn jullie in Spanje aangekomen?

Wij zijn eergisteren in Spanje aangekomen.

Wat willen jullie vandaag gaan doen?

We willen vandaag naar het strand gaan.

Vinden jullie het leuk om in Spanje te zijn?

Soms vinden we het wel leuk om in Spanje
te zijn en soms vinden we het niet leuk.

3 Verander de schuingedrukte zinnen.

Mila en Kim roeien telkens weer een stukje de zee op. Kims ouders zijn ongerust en roepen vanaf de waterkant: ¹ *'Pas op dat je niet wegdrijft!'* Maar Mila en Kim weten wel beter. ² *De meisjes worden door de golven steeds teruggedreven naar het strand.* Nadat ze voor de zoveelste keer de zee op zijn geroeid, laten ze zich achterover in de boot vallen en wachten tot de golven ze terugbrengen naar het strand. ³ *De kou maakt Kim wakker.* Er is een wolk voor de zon geschoven. Ze kijkt om zich heen en port Mila tot deze ook verschrikt om zich heen kijkt. Heel in de verte zien ze nog een streepje van de kust. ⁴ *Kim zegt dat ze gauw moeten gaan roeien.* En dat doen ze. Ze roeien zo snel als ze kunnen, maar het land lijkt niet dichterbij te komen. Dan horen ze gebrom in de verte, het komt steeds dichterbij. Een motorboot vaart op hen af en mindert vaart. 'Waar komen jullie vandaan?,' vraagt de schipper. ⁵ *'Wij komen uit Nederland,'* antwoordt Kim. 'En we willen nu graag terug naar dat strand,' vult Mila haastig aan. Even later staan ze weer met hun voeten in het heerlijk warme zand.

1 dat ze moeten oppassen
dat ze niet wegdrijven.

2 De golven

3

4

5

1 Onderstreep de werkwoorden. Let op! Het zijn deelbare werkwoorden.

afspreken

inrichten

neerzetten

aanstoten

rondlopen

toekijken

weglopen

Het is woensdagmiddag. Tim en Iwan hebben in het winkelcentrum afgesproken.

Ze lopen wat rond tot ze langs de sportwinkel komen.

De eigenaar richt de etalage opnieuw in.

Iwan en Tim kijken toe terwijl er prachtige sportartikelen neer worden gezet.

Na een tijdje wil Tim weglopen.

Maar dan stoot Iwan Tim aan.

Wat een prachtige sportschoenen staan daar!

2 Vul op de goede plaatsen in.

Kies uit:

toekijken

aanschaffen

vastmaken

toegeven

opbrengen

weglopen

Tim en Iwan kijken toe.

Het prijskaartje wordt aan de

schoen

Iwan slikt, dit kan hij nooit

..... met zijn zakgeld.

Tim zegt: 'Zulke dure schoenen

kunnen we nooit,

Dat hij

Met tegenzin ze

van de sportzaak.

Zie je het woordje **te** bij deelbare werkwoorden staan, dan komen de twee delen daar omheen te staan.

3 Vul maar in.

nadenken	aanraken
voorstellen	opmerken
uitnodigen	aanmoedigen
opjagen	inspannen
	opdrogen

Tim en Iwan zitten aan de rand van de sloot
na te denken. Ze proberen zich hun leven te
 met zulke prachtige schoenen. Iedereen zal er naar
 verlangen hen te voor hun feestjes.
 Ondertussen probeert een klein katje de eenden in het water
 te Met een grote sprong belandt het katje in het
 water, zonder de eenden te Tim en Iwan
 hebben het gelukkig niet te druk om
 het katje te Tim
 springt in het water, terwijl Iwan hem
 op de kant staat te
 Tim hoeft zich niet erg
 te om bij het katje
 te komen. Even later zitten ze op de
 kant om zich te laten

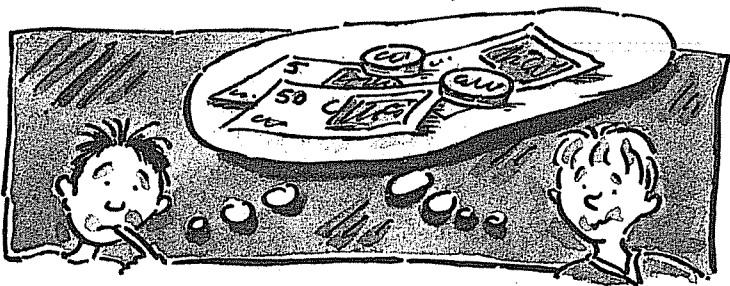
4 Vul maar in.

Bij de sloot zijn veel mensen aan het
rondwandelen (rondwandelen).
 Ze op het natte stel
 (toestromen). Ze het gedrag van
 de held (goedkeuren). De eigenaar
 van het katje er nu (aankomen).
 Hij begint Tim geëmotioneerd te
 (toespreken). 'Deze kat
 altijd bij me (weglopen). Ik wil je
 bedanken door je wat geld te
 (aanbieden).' Tim probeert de
 man niet te
 (tegenhouden). Hij het geld graag
 (aanpakken). Hij kan wel wat geld
 gebruiken om die prachtige schoenen
 te (aanschaffen). Heldenwerk
 soms wat ! (opbrengen)

1 Tim en Iwan willen toch zo graag wat geld verdienen.

Schrijf alle deelbare werkwoorden op.

Dat geld spreekt Tim en Iwan wel aan.

Ze denken hard na. Wat levert nog meer geld op? De heldendaad van Tim is goed afgelopen, voor de kat en voor hen!

Ze hoeven voortaan alleen als helden op te treden. Bijvoorbeeld door een gestolen horloge terug te brengen naar de eigenaar. Of door op een fiets te passen die niet op slot is gezet. Het geld zal dan vast wel binnenstromen. In gedachten geven ze nu al dat geld al uit. Over een week lopen ze vast en zeker rond op die prachtige sportschoenen!

aanspreken

2 Ook hier zie je deelbare werkwoorden.

Welke vijf?

Iwan zegt: 'Ik haal de post wel op voor onze zieke buurman.'

Tim bedenkt: 'En ik zet de vuiniskak van onze bureu binnen als die geleeqd is.'

Iwan: 'Ik duw de auto van mijn moeder aan als die niet wil starten.'

Tim: 'Ik lach mijn broertje niet meer uit.'

Iwan: 'En ik schep niet meer op!'

ophalen

Iwan: 'Dat lijkt wel mooi, maar dat zijn geen heldendaden. Daar verdienen we niks mee!'

2 Het heldenwerk begint nu toch echt. Waar hoort het voorste deel van het werkwoord? Zet daar een streep onder en zet de letter in de letterblok.

uitkiezen

stilstaan

oversteken

aandurven

vollopen

toeleggen

vastpakken

tegenstribbelen

geruststellen

oversteken

terugbrengen

goedkeuren

- 1 Iwans eerste heldendaad is gauw ^w uit gekozen ^s uit.
 - 2 Aan de rand van de straat ⁱ stil staat een oud vrouwtje ^a stil.
 - 3 Ze probeert vast ^c over te ^l over steken, denkt Iwan.
 - 4 Ze ^l aan durft het niet ^h aan omdat het te druk is.
 - 5 Iwans ogen ⁱ vol lopen ^t vol met tranen van ontroering.
 - 6 Vol overgave ^f toe legt hij zich ^o toe op het helpen van dit arme vrouwtje.
 - 7 Iwan ^t vast pakt haar arm ^p vast en begint aan de oversteek.
 - 8 Het vrouwtje begint ^d tegen te ^e tegen stribbelen.
 - 9 Iwan wil haar ^e gerust stellen ⁿ gerust.
 - 10 Hij vertelt dat hij haar naar de overkant helpt.
'Ik wil helemaal niet ^b over te steken ^m over ' roept het vrouwtje.
 - 11 Iwan slikt, er zit niets anders op dan haar ^u terug te ^e terug brengen.
 - 12 Hopelijk zullen anderen zijn hulp wel ^s goed keuren ^t goed.
- Maar waarom staat de vrouw dan op de stoep?

De vrouw

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
W											

3 Tim verricht ook een heldendaad. Daarbij merk je iets bijzonders: het voorste deel van het werkwoord in een zin met 'te' kan ook op een andere plek geschreven worden. Vul de twee delen van het werkwoord op de goede plek in. Kies uit: *aflopen* - *toelachen* - *wegdromen* - *wegfietsen* - *meenemen*

1 Tim gaat vol vertrouwen aan de slag,

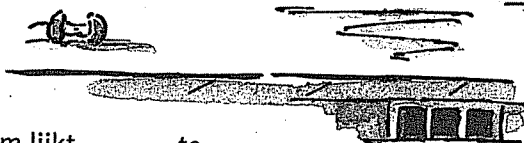
omdat niet alle heldendaden verkeerd hoeven af te lopen

omdat niet alle heldendaden verkeerd af hoeven te lopen

2 Een fiets staat niet op slot voor de bakkerswinkel,

terwijl de eigenaar rustig lekkere taartjes staat te

terwijl de eigenaar rustig lekkere taartjes staat te

3 Tim is blij,

omdat het geluk hem lijkt te

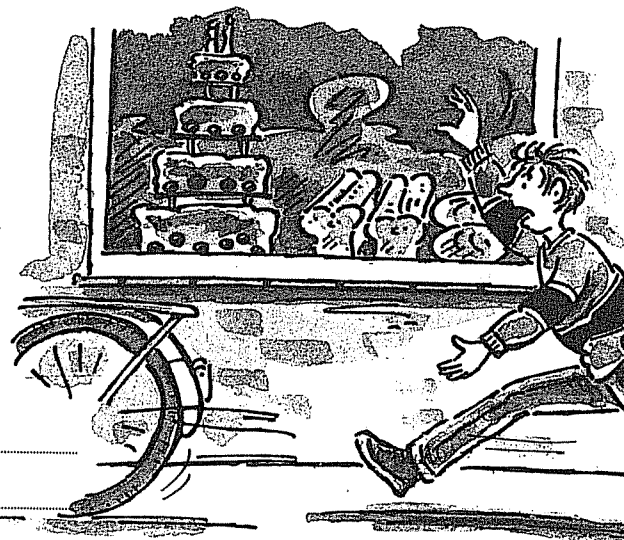
omdat het geluk hem lijkt te

4 Het enige wat hij moet doen is opletten,

dat niemand deze fiets probeert te

dat niemand deze fiets probeert te

5 Iemand loopt op de fiets af,

terwijl Tim wat staat te

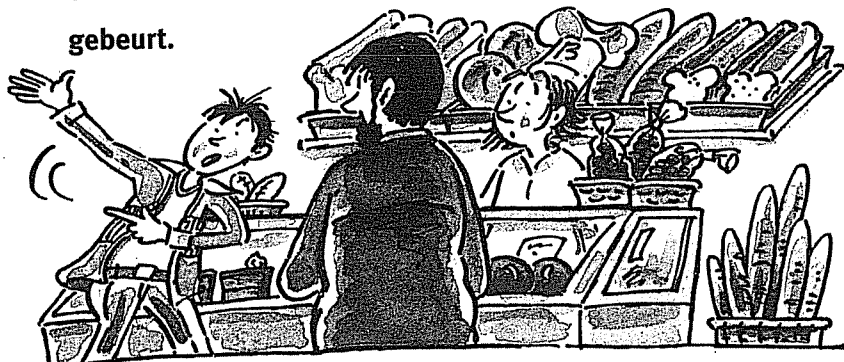
terwijl Tim wat staat te

6 'Houd de dief!' roept Tim,

omdat de man probeert te

omdat de man probeert te

- 4** Kijk goed of de zinnen kloppen. Kleur de rondjes voor de goede zinnen. De gekleurde zinnen samen vertellen wat er nu gebeurt.

- ☐ Tim rent achter de fietser aan, terwijl Iwan de eigenaar in de bakkerswinkel in probeert te seinen.
- ☐ De man in de winkel begint zich enorm te opwinden.
- ☐ Hij schreeuwt uit het om zijn gestolen fiets.
- ☐ De man in de winkel kijkt Iwan vreemd aan.
- ☐ Hij neemt zijn fiets toch nooit mee naar de bakker?
- ☐ Hij gaat deze diefstal geven bij de politie aan.
- ☐ Maar eerst weggeeft hij wat geld aan Tim en Iwan.
- ☐ Daarna lacht hij Iwan uit.
- ☐ De jongens zuchten, omdat ze weer een beloning zijn misgelopen.

- 5** Welke zinnen kloppen hier?
Geef die een kleurtje.

- ☐ De bakker uitlacht de jongens ook.
- ☐ De man beent kwaad weg.
- ☐ Iwan trekt bleek weg.
- ☐ De caissière lacht hem vriendelijk toe.

- 1 Teleurgesteld zitten Tim en Iwan op een bankje in het park. Waar hoort het voorste deel van het werkwoord te staan? Zet daar een streep onder. En zet de letters daarna in het letterblok.

- 1 Iwan en Tim hopen, *dat ze hun droom niet hoeven op te geven.*
dat ze hun droom niet ^kop hoeven te ^gop geven.
- 2 Het is stil, *zodat Tim kan nadenken over wat er gebeurd is.*
zodat Tim ^wna kan denken ^mna over wat er gebeurd is.
- 3 Hij begint zachtjes te grinniken, *wanneer Iwan zijn veters vast wil maken.*
wanneer Iwan zijn veters wil ^avast maken ^ovast.
- 4 Iwan kijkt beledigd op, *omdat het lijkt of hij uit wordt gelachen.*
omdat het lijkt of hij wordt ^juit gelachen ^ruit.
- 5 Maar niets is minder waar, *want Tim lacht om wat ze hebben meegemaakt.*
want Tim lacht om wat ze ^omee hebben gemaakt ^tmee.
- 6 Ze bedenken nu pas, *dat de mensen hen wel heel raar aan hebben gekeken.*
dat de mensen hen wel heel raar hebben ⁿaan gekeken ^paan.
- 7 De mensen dachten vast dat ze zo bijzonder deden, *omdat ze gekkigheid wilden uithalen.*
omdat ze gekkigheid ^guit wilden halen ^uuit.
- 8 De jongens liggen nu languit op de bank, *terwijl ze hun buik moeten vasthouden van het lachen.*
terwijl ze hun buik ^evast moeten houden van het lachen. ^gvast.

- 9 Hun buik doet er pijn van, *zodat ze proberen op te houden met lachen.*
 zodat ze ⁿ op proberen te ⁱ op houden met lachen.
- 10 Het is een geluk, *dat ze zelf wel de humor van de situatie in kunnen zien.*
 dat ze zelf wel de humor van de situatie kunnen ^s in zien ^r in.

**Anderen zien hen vast
 niet als helden, maar als**

k ¹	2	3	4	5	6	7	8	9	10
----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2 Schrijf de zin opnieuw op, maar dan met het voorste deel van het werkwoord op de goede plaats.

De jongens zitten te rusten uit van hun avonturen.

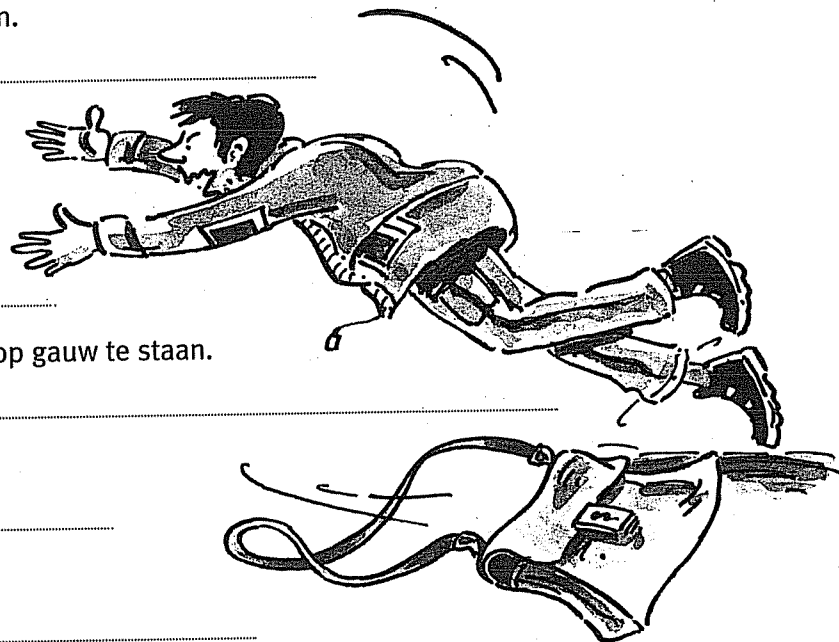
Er komt een man gerend aan.

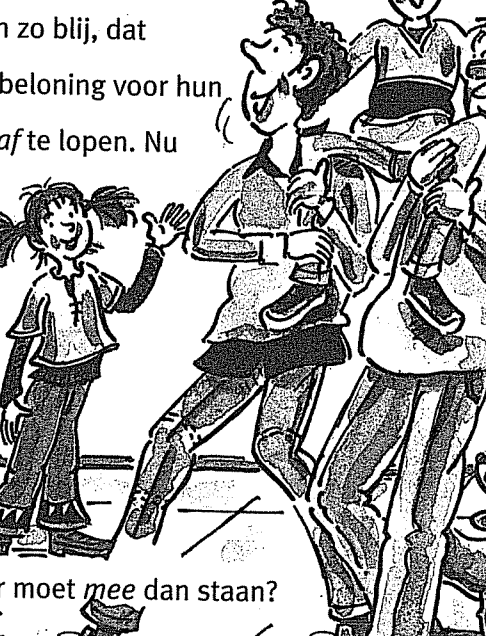
Iwan strekt zich uit nog eens.

De man struikelt over Iwans benen en probeert op gauw te staan.

Daarna weg rent hij snel.

In de haast laat hij achter een tas.

- at zij die tas
mensen denken dat
en zijn zo blij, dat
n een beloning voor hun
kt ⁵ af te lopen. Nu
-
- . Waar moet *mee* dan staan?

- ☐ a zo laten staan
☐ b tussen *loopt* en *een* zetten
☒ c achter *lwan* zetten

- (a) achter *genomen*
(b) tussen *tas* en *hebben*
(c) tussen *zij* en *die*

3 *neer* uit het woord *neergehaald* (r.5) kan verplaatst worden. Waar moet *neer* dan staan?

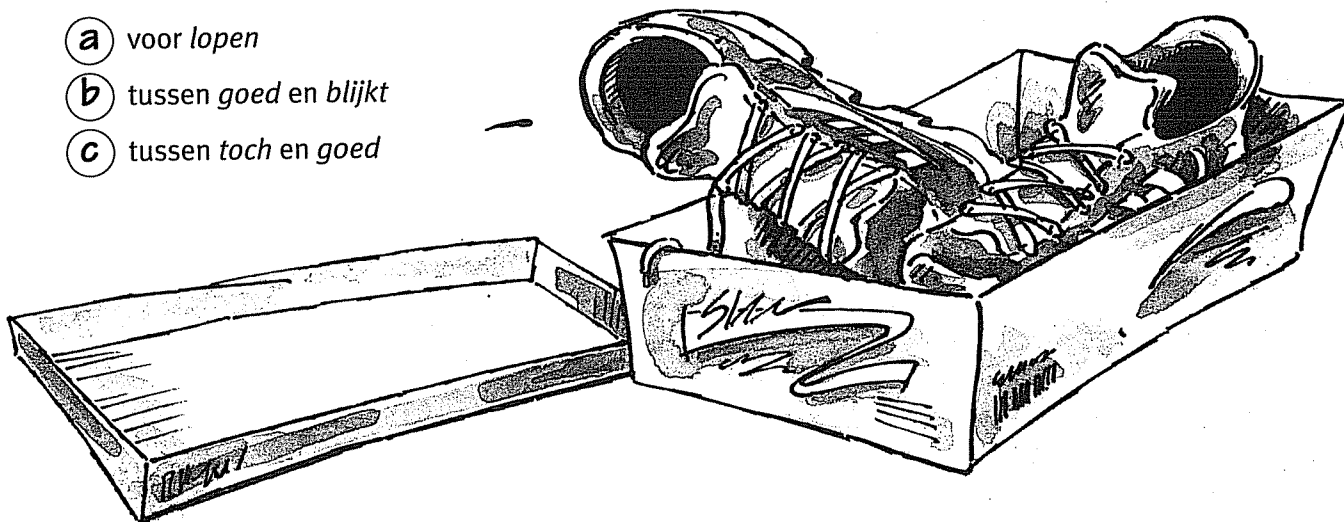
- (a) tussen *expres* en *hebben*
- (b) tussen *dief* en *expres*
- (c) tussen *jongens* en *de*

4 *binnen* uit het woord *binnenhalen* (r.6) kan worden verplaatst. Waar moet *binnen* dan staan?

- (a) tussen *helden* en *worden*
- (b) tussen *als* en *helden*
- (c) na *gehaald*

5 het woordje *af* (r.7) kan verplaatst worden. Waar moet *af* dan staan?

- (a) voor *lopen*
- (b) tussen *goed* en *blijkt*
- (c) tussen *toch* en *goed*

1 Weet je wat Cindy wil? Lees dat maar. Dan merk je: Bij veel werkwoorden horen voorzetsels. Welke?

Cindy verlangt naar haar vakantie.

Dan gaat ze een paar dagen bij haar vriendin Nanda logeren. Ze denkt aan alle leuke dingen die ze samen kunnen doen. Ze is er zeker van dat het heel gezellig wordt. Vorig jaar gingen ze naar het zwembad waar ze met elkaar stoeiden in het water. Nanda's ouders trakteerden op pizza. Daar hadden ze toen echt trek in. Cindy voelt daar nu ook wel voor. Ze begint gauw met het inpakken van haar tas. Ze heeft er echt zin in om naar Nanda te gaan.

verlangen naar

logeren

denken

zeker zijn

stoeien

trakteren

trek hebben

voelen

beginnen

zin hebben

2 Cindy is bij Nanda. Hoe is het daar?

Vul het goede voorzetsel maar in.

1 *op/naar/tegen*

Cindy is een beetje boos op Nanda.

2 *met/voor/in*

Die heeft afgesproken haar oma.

3 *van/op/in*

Cindy heeft meer zin een middag in de stad.

4 *boven/naar/in*

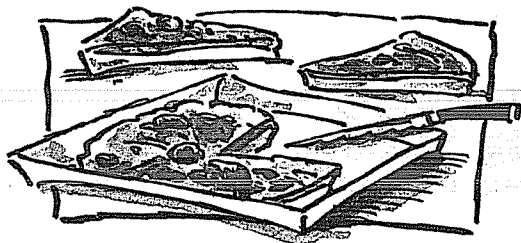
Ze vraagt de reden van hun bezoek aan Nanda's oma.

5 *door/haar/met*

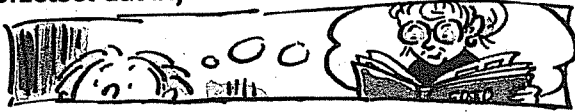
'Mijn oma is erg benieuwd mijn beste vriendin,' antwoordt Nanda.

6 *naar/over/tegen*

Nu is Cindy toch wel benieuwd de oma van Nanda.

- 3 Kies het voorzetsel dat bij het werkwoord hoort en zet daar een rondje om.

Ze nemen de bus naar Nanda's oma. Cindy ziet toch wel op ¹ dit bezoek. Ze fantaseert wat ² de oma van Nanda. Ze durft er wel een reep chocola ³ te verwedden dat het een oma is met een knotje in haar haar. En dat ze bij het lopen steunt ⁴ een stok. Nanda's oma is vast verzot ⁵ haar kleinkind en zal zich ook wel veel ⁶ haar bemoeien. Ze moeten vast de hele middag theedrinken en albums inkijken die wemelen ⁷ foto's van kinderen en kleinkinderen. Nanda vindt Cindy wel erg stil. Ze doet een poging ⁸ een gesprek aan te knopen. Nanda vertelt over haar oma waar ze dol ⁹ is. Hierna schaamt Cindy zich wel een beetje ¹⁰ haar gedachten over Nanda's oma.

1 opzien tegen/naar/op

2 fantaseren van/met/over

3 wedden op/naar/om

4 steunen in/over/op

5 verzot zijn over/op/boven

6 zich bemoeien met/tegen/over

7 wemelen van/tegen/in

8 een poging doen op/voor/om

9 dol zijn op/in/aan

10 zich schamen om/voor/tegen

- 4 Zet een rondje om het juiste voorzetsel.

Even later zijn ze bij Nanda's oma.

Die ontfermt zich onmiddellijk (¹ kover) naar de twee meisjes. Ze worden (² ^l tot naar) de bank gedirigeerd en krijgen een glas cola. Het is duidelijk dat oma geniet (³ ^z op naar van) het bezoek. Ze informeert (⁴ ^e naar m om) de bezigheden van Nanda en Cindy. Het is best gezellig, maar na een tijdje verlangt Cindy er toch wel (⁵ ^s in naar) om iets anders te gaan doen. Ineens staat oma op en wendt zich (⁶ ^d aan l tot) Nanda en Cindy. Ze wijst (⁷ ^e naar o tot) de klok. 'We moeten nog rennen om de bus te halen.' Zou Nanda op de hoogte zijn (⁸ ^w van l op) de plannen van haar oma? Pas als ze de bus uitstappen weet Cindy wat ze gaan doen.

Ze gaan

8	2	5	k ¹	7	6	4	3
---	---	---	----------------	---	---	---	---

1 Vul maar in.

in de buurt van aan de hand van
 in tegenstelling tot in opdracht van
 in de richting van met behulp van

Ze stappen uit in de buurt van
 het grote warenhuis.

Eenmaal binnen stapt oma meteen
 een informatiezuil.

..... een plattegrond
 bepaalt ze waar ze heen moeten.

Ze gaan naar boven
 de roltrap.

..... Cindy lijken
 Nanda en haar oma precies te weten waar
 ze heen gaan.

Het lijkt wel of Nanda
 oma zo geheimzinnig doet.

Waar gaan ze toch heen?

2 Vul het goede voorzetsel in.

1 op ^t naar ^l

2 op ^e naar ⁱ

3 om ^d aan ^r

4 om ^e over ^k

5 van ⁿ voor ^m

6 voor ^w van ^r

7 bij ^o op ^t

8 tot ^a in ^d

9 om ^a naast ^e

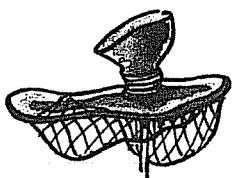
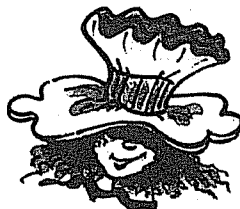
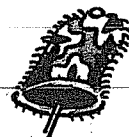
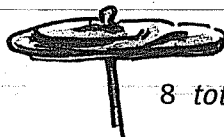
10 om ^j van ^v

11 naar ^e op ^o

12 naar ^d met ^r

13 tot ⁿ naar ^e

14 in ⁿ om ^s

Oma zegt dat ze op zoek is ¹ naar een leuk hoedje. Cindy zucht, ze had ² iets spannenders gehoopt. Nanda's oma zet haar eerste hoedje op. Het hoedje doet Cindy denken ³ een theemuts. Daar moet ze stilletjes ⁴ lachen. Nanda's oma haalt het hoedje ⁵ haar hoofd en zegt tegen Cindy: 'Hier, ik ben er zeker ⁶ dat dit hoedje je goed staat.' Al gauw zetten Cindy en Nanda ⁷ elkaar allerlei hoeden op. Ze kijken ⁸ de spiegel en moeten giechelen. Ze zijn zo druk dat ze de vrouw die ⁹ hen staat niet zien: 'Willen jullie ¹⁰ deze hoedjes afblijven, het is geen speelgoed!' Cindy en Nanda staren verlegen ¹¹ de grond.

'Ik ben er uit, deze hoed neem ik!' roept oma ineens en ze stapt tevoorschijn
¹² haar nieuwe hoed. Nanda, Cindy en de winkeljuffrouw staren ¹³ oma. Alledrie barsten ze ¹⁴ lachen uit.

Wat voor hoedje heeft oma uitgezocht?

Een

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 hoed met

6	7	8	9
---	---	---	---

10	11	12	13	14
----	----	----	----	----

3 Omcirkel het goede antwoord.

'Nu moet ik gaan,' zegt oma naar de meisjes.

Wat kun je het beste doen met: naar

- a zo laten staan
- b vervangen door: aan
- c vervangen door: tegen

Ze zoent de meisjes op hun wangen.

Wat kun je het beste doen met: op

- a zo laten staan
- b vervangen door: tegen
- c vervangen door: over

Na het afscheid loopt oma naar de bus van nummer vijf.

Wat kun je het beste doen met: van

- a weglaten
- b vervangen door: met
- c vervangen door: op

Ze zwaait nog naar Cindy en Nanda van bij het raam.

Wat kun je het beste doen met: bij

- a zo laten staan
- b vervangen door: door
- c vervangen door: achter

Cindy geeft toe dat ze eerst opzag tegen het bezoek aan Nanda's oma.

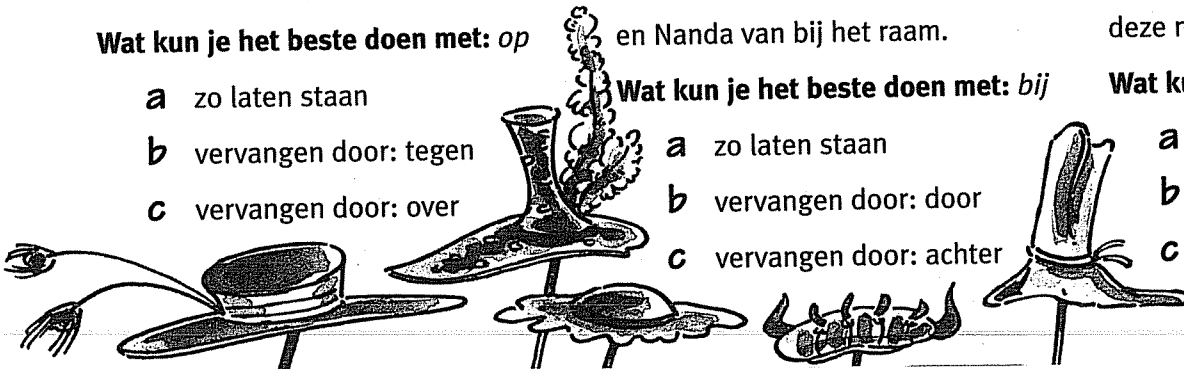
Wat kun je doen met: tegen

- a zo laten staan
- b vervangen door: naar
- c vervangen door: met

Wat hebben ze genoten door deze middag met deze saaie oma!

Wat kun je met: door

- a zo laten staan
- b vervangen door: op
- c vervangen door: van

- 1 Ken je Boris en Hakim? Maak er twee losse zinnen van.

Boris en Hakim zitten naast elkaar
en ze praten veel met elkaar.

Boris en Hakim zitten naast
elkaar.

Ze

Ze kletsen over voetbal,
of ze praten over andere zaken.

Ze

Ze

Voor de jongens is dat praten leuk,
maar ze storen de anderen er erg mee.

- 2 Deze zinnen kun je in twee zinnen splitsen. Zet een streep onder het woord dat dan overbodig is.

Boris en Hakim zitten naast elkaar,
maar de juf is daar niet blij mee.

De jongens praten veel en ze verstoren
daarmee de lessen.

De juf dreigt de jongens een andere plek te
geven, want zo kan het echt niet langer.

Hakim en Boris moeten stil zijn,
of ze worden ver uit elkaar gezet.

De jongens proberen echt stil te zijn
en ze houden hun lippen stijf op elkaar.

Ze krijgen spierpijn in hun lippen,
want ze zijn dit zwijgen niet gewend.

Na vijf minuten gaan hun lippen vanzelf open
en hun geklets begint weer.

De woorden die je hebt onderstreept, noem je voegwoorden.

Ze voegen immers twee zinnen samen.

3 Splits de zin in tweeën.

Het voegwoord kan dan weg, maar soms moeten er wel andere woorden bij.

Boris: Ik kreeg gisteren een huisdier en ik heb hem Mik genoemd.

Ik kreeg gisteren een huisdier.

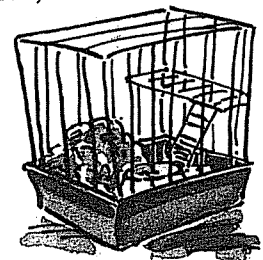
Milan: Ik wil Mik wel een keertje zien, maar wil eerst weten wat voor dier het is.

Milan: Is Mik een hond of een kat?

Boris: Ik verklap nu niets, maar straks weet je meer.

4 Hak de zinnen in twee stukjes. Zet een rondje om het voegwoord.
Krijg je dan twee goede zinnen? Kleur dan de letter.

- h** De juf begint **en** ze vraagt iedereen om zijn boek te pakken.
- e** Boris laat zijn boek vallen en bukt zich om dat op te rapen.
- r** Al gauw heeft iedereen zijn boek en neemt hoofdstuk 4 voor zich.
- a** Boris ziet iets in het kastje van Hakim en Boris stoot Hakim aan.
- t** Iedereen luistert en is stil tijdens de les.
- m** Boris zit onder de tafel en Hakim kruipt er nu ook onder.
- s** Ze bukken onder de tafel en ze fluisteren zachtjes.
- t** Boris heeft een foto van Hakims huisdier gevonden en hij probeert te raden wat voor dier het is.
- p** Hij begint ongemerkt steeds harder te praten, zodat hij ook de aandacht van de juf trekt.
- e** 'Ik weet het,' roept Boris en hij komt tegelijkertijd vanonder de tafel vandaan.
- r** Boris kijkt om zich heen en hij is verbaasd dat iedereen naar hem kijkt.
- k** De juf is een beetje boos, maar moet er ook om lachen.

Hakim heeft een

h					
---	--	--	--	--	--

- 1 Je kunt steeds twee kleine zinnen van een lange zin maken. Dan houd je één woord over, het *voegwoord*. Streep dat *voegwoord* door in het letterblok.

Boris en Hakim houden een spreekbeurt, want ze zijn aan de beurt. Hakim vertelt over zijn hamster en hij laat plaatjes van hamsters zien. Boris laat foto's van zijn huisdier zien, maar hij vertelt er ook over. De kinderen luisteren geboeid, omdat de jongens levendig vertellen. Iedereen is enthousiast, zodat de jongens na afloop heel tevreden zijn.

m	a	a	r	c
o	m	d	a	t
a	w	a	n	t
z	o	d	a	t
e	n	v	i	a

De letters die je over hebt, vormen het huisdier van Boris. Dat is een

--	--	--	--	--	--

- 2 Hak de zinnen in twee stukjes. Laat daarbij alleen het *voegwoord* weg. Krijg je twee goede zinnen? Kleur dan het vakje.

kn Cavia's komen oorspronkelijk uit Zuid-Amerika en daar waren het huisdieren.

ro De Inca's hielden cavia's als huisdier en speelden er mee.

aa Soms offerden ze cavia's aan de goden, maar ze aten deze diertjes ook wel zelf.

of Later brachten Hollandse zeevaarders cavia's naar Europa en verkochten ze daar.

gd Ze noemden de diertjes Guineese biggetjes, omdat die leken op varkentjes uit Guinee.

di Want ze voeren van Amerika langs het West-Afrikaanse land Guinee en dan naar Holland.

ie Al gauw bleek dat cavia's zich snel voortplanten, want ze krijgen elk jaar tien jongen.

ren Die zijn na twee maanden geslachtsrijp en ze werpen na 70 dagen zelf ook weer jonkies. Dan krijg je er teveel!

Hamsters en cavia's zijn

k	n								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

3 Lees en maak de opdrachten.

1 De spreekbeurt is geslaagd, maar wordt
 2 nog veel geslaagder. Hakim en Boris
 3 halen namelijk hun diertjes tevoorschijn
 4 en zetten die op de tafel voor zich.
 5 Iemand vraagt hoe je kunt zien dat een
 6 dier een knaagdier is. De jongens willen
 7 hun cavia en hamster pakken om die te
 8 laten zien, maar merken dat de diertjes
 9 verdwenen zijn. Iedereen begint
 10 verwoed te zoeken, maar na vijf minuten
 11 zijn ze nog niet gevonden. 'Denk aan wat
 12 er in de spreekbeurt vertelt is,' zegt de
 13 juf, 'ze houden van zaden.' Camil krijgt
 14 een rood hoofd en kijkt gauw in zijn kast-
 15 je. En ja hoor, daar zijn ze! Gezamenlijk
 16 smullen de hamster en cavia van de zon-
 17 nebloempitten die in het kastje van Camil
 18 liggen.

Lees: *De spreekbeurt ... geslaagder.* (r. 1)

Maak van deze zin twee zinnen.

Het woord *maar* wordt overbodig, maar
 welk woord of welke woordgroep ontbreekt er dan?

a de spreekbeurt **b** de hamsters **c** Boris en Hakim

Lees: *Hakim ... zich.* (r. 2 - 4)

Maak van deze zin twee zinnen.

Welk woord of woordgroep ontbreekt?

a hun diertjes **b** tevoorschijn **c** Hakim en Boris

Lees: *Iedereen ... gevonden.* (r. 9 - 11)

Maak van deze zin twee zinnen.

Welk woord is dan overbodig?

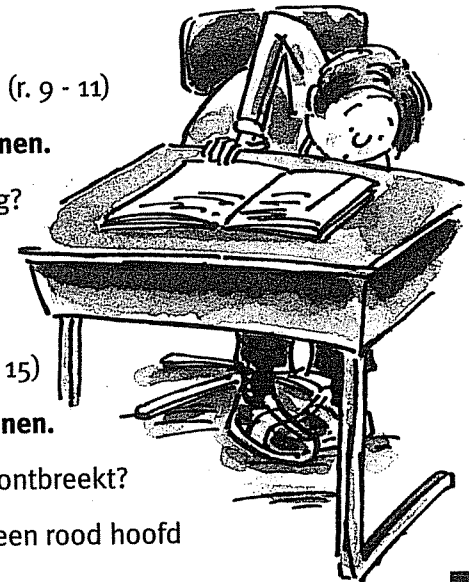
.....

Lees: *Camil ... kastje.* (r. 13 - 15)

Maak van deze zin twee zinnen.

Welk woord of woordgroep ontbreekt?

a Camil **b** krijgt **c** een rood hoofd

- 1 Meneer Schijf is gek op computeren. Maar laatst liet hij een bekertje koffie over zijn machine vallen en nu doen nog maar een paar letters het. Kleur de woorden die hij kan maken met de letters die het doen.

De woorden die je gevonden hebt, zijn voegwoorden.

Zet de letters die bij de gekleurde woorden horen achter elkaar en je weet wat een voegwoord doet.

Een voegwoord

V O

- 2 Herken je de voegwoorden in het volgende stuk? Geef deze 6 een kleurtje.

Mevrouw Schijf is verdrietig, omdat haar man zo vreemd doet. Meneer Schijf gaat achter zijn computer zitten, zodra hij thuiskomt van zijn werk. Vroeger praatte meneer Schijf met zijn vrouw, nadat hij zijn jas had opgehangen. Nu hangt hij zijn jas niet eens meer op, omdat hij daar geen tijd mee wil kwijtraken. Na een kwartier heeft meneer Schijf het warm, zodat hij dan klaagt dat de verwarming te hoog staat. Ja, er is veel veranderd sinds meneer Schijf een computer heeft.

3 Vul het goede voegwoord maar in.

Zet de letters in het letterblok.

Meneer Schijf start de computer op, **terwijl** (¹ *o* *terwijl* *r* *zodat* *t* *totdat*) hij wat te eten maakt. Al gauw is hij zijn eten vergeten, (² *o* *totdat* *s* *hoewel* *m* *omdat*) hij verdiept is in een nieuw spel. In dat spel moet hij brandjes blussen (³ *a* *dan* *e* *alsof* *f* *wanneer*) hij zelf brandweerman is. De rook op het scherm is zo echt, (⁴ *k* *sinds* *l* *dat* *e* *nadat*) zijn ogen ervan prikken. Hij krijgt pas door dat er echt rook is, (⁵ *e* *als* *n* *aangezien* *u* *voordat*) hij het beeldscherm nauwelijks kan zien. Gauw zet hij de ramen open (⁶ *t* *en* *d* *of* *n* *terwijl*) ziet pas daarna zijn zwartgeblakerde eten in de pan.

Hij bakte een

¹	²	³	⁴	⁵	⁶
O					

4 Vul de goede voegwoorden in.

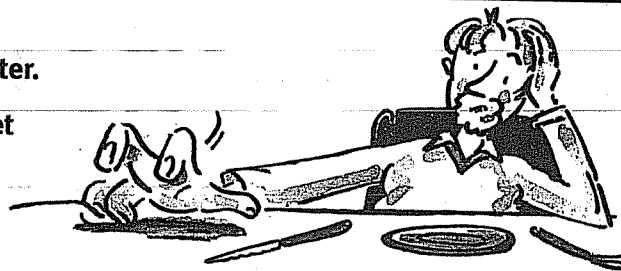
De volgende keer zet meneer Schijf de wekker, **zodat** (¹ *r* *zodat* *v* *doordat*) hij op tijd gewaarschuwd wordt. Hij vertrouwt erop dat het nu goed gaat, (² *a* *zodra* *o* *mits*) de wekker afloopt. De rook verspreidt zich al gauw in het huis (³ *p* *terwijl* *o* *en*) meneer Schijf merkt niets. Hij hoort de wekker niet, (⁴ *k* *omdat* *e* *sedert*) het gepiep lijkt op het geluid van zijn computer. De rook wordt pas opgemerkt, (⁵ *m* *als* *s* *want*) zijn vrouw thuiskomt. Het duurt een hele tijd, (⁶ *a* *nadat* *e* *voordat*) de rook uit huis verdwenen is. De volgende dag krijgt meneer Schijf van zijn vrouw een cadeautje, (⁷ *l* *hoewel* *m* *toen*) hij pas jarig is geweest. Meneer Schijf is blij, (⁸ *t* *sinds* *d* *omdat*) hij na zijn stomiteiten niet zoiets had verwacht. Hij rukt het papier eraf, (⁹ *r* *nadat* *e* *terwijl*) hij het pakje in handen heeft. Meneer Schijf kijkt beduusd naar het cadeautje, (¹⁰ *d* *terwijl* *r* *nadat*) hij het heeft opengemaakt.

Het is een

¹	²	³	⁴	⁵	⁶	⁷	⁸	⁹	¹⁰
r									

1 Meneer Schijf speelt steeds spelletjes op zijn computer.

Vul in het blokje in welk woord in plaats van de piep moet staan. Kies steeds uit de woorden en kleur het rondje.

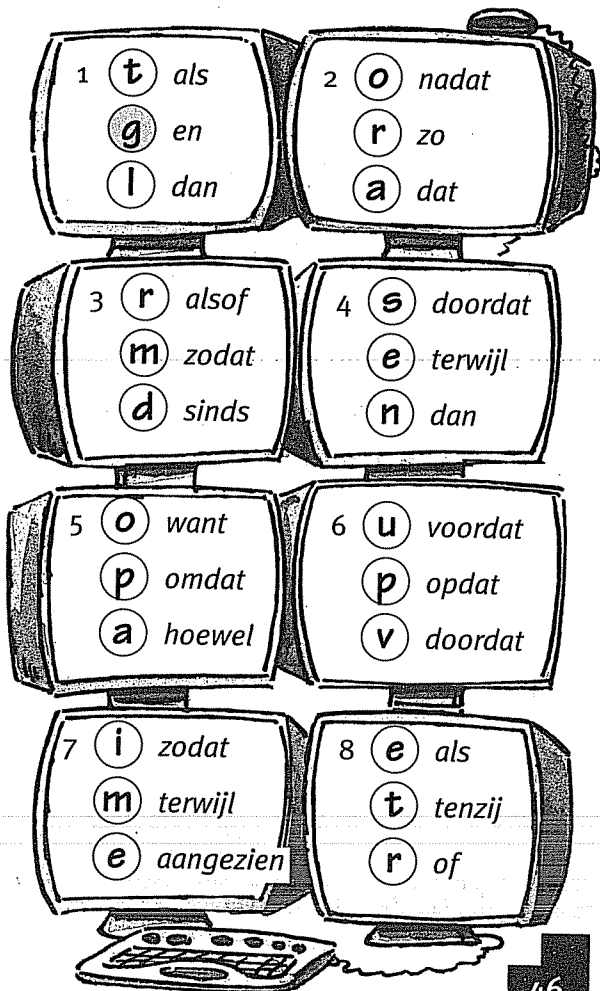
'Aan tafel!' roept mevrouw Schijf. Meneer Schijf zucht ¹ **piep** doet zijn computer uit. Hij heeft zolang spelletjes gespeeld ² **piep** zijn vingers nog natrillen. Zijn vingers tikken op het tafelblad, ³ **piep** het lijkt alsof hij heel ongeduldig is. 'Ja, ja, het eten staat zo op tafel,' moppert zijn vrouw, ⁴ **piep** ze de pan op tafel zet.

Meneer Schijf kijkt blij, ⁵ **piep** ze eten doperwtjes en die lust hij graag. Hij moet aan zijn computerspelletje denken, ⁶ **piep** de erwtjes op zijn bord hem doen denken aan de balletjes die hij net moest oprapen. Meneer Schijf piept bij elk erwtje dat hij eet, ⁷ **piep** dat in het spelletje ook gebeurt. Zijn vrouw kijkt hem verbaasd aan. Het lijkt wel ⁸ **piep** haar man steeds kinderachtiger wordt. Gelukkig houdt het gepiep op als de erwtjes op zijn.

Meneer Schijf lacht en zegt

1	2	3	4	5	6	7	8
g							

Vul de letters die je gevonden hebt in.

2 Welk voegwoord past niet in de zin?

Zet daar een streepje onder.

Meneer Schijf zit
achter zijn computer
wanneer/dan/als de
stroom uitvalt.

Hij moppert, *zodat/omdat/aangezien* hij
net een berichtje verstuurd aan zijn
buurman. Hij wilde een trucje weten
opdat/zodat/voordat hij zijn nieuwe spel
zou kunnen uitspelen. Hij tikt ongeduldig
met zijn vingers op zijn bureau, *zodat/
zolang/terwijl* hij moet wachten.
Zijn vrouw wordt er zenuwachtig van
en/zodat/maar vraagt wat er aan de hand
is. Ze moet lachen, *terwijl/toen/als* meneer
Schijf dat vertelt. 'Je zou ook even naar
hem toe kunnen lopen, *mits/als/hoewel*
het je niet te ver is naar de burenen!'

3 Kies maar en zet de letters in het letterblok.

De bel gaat *en* (¹ *s en a opdat*) mevrouw Schijf staat op om open
te doen voor het bezoek. 'Doe je je computer uit (² *a wanneer
p of t tenzij*) blijf je daar zitten?' vraagt ze aan haar man. Meneer
Schijf antwoordt: 'Ik wil de computer wel uitzetten,
(³ *e maar ij mits p hoewel*) ik wil dit spel wel eerst uitspelen.
Misschien kunnen jullie bij de computer komen zitten,
(⁴ *l want m terwijl*) dan kan ik tegelijk praten en mijn spelletje
spelen.' Mevrouw Schijf wordt boos, (⁵ *i omdat
m doordat*) dit al de zoveelste keer is. 'Je was veel gezelliger,
..... (⁶ *s toen r sinds*) je nog geen computer had!' zegt ze
kwaad. Bij het volgende bezoek vraagt ze niet eens meer aan meneer
Schijf of hij erbij komt zitten, (⁷ *o hoewel u want*) ze
kent zijn antwoord toch al. 'Ik wil ook koffie en een koekje,' roept hij
ineens, (⁸ *i nadat l toen*) hij de computer uit heeft gezet.
Dat is niet meer gebeurd, (⁹ *t sinds u zolang*) hij het
nieuwe computerspelletje ontdekt heeft.

Wat is er gebeurd? Zijn

1	2	3	4	5	6	7	8	9
s								

1 Kies het goede woord en vul het in.

Milan loopt naar school.

Hij heeft een bal bij zich en schopt

ertegen (ertegen/erop/eraan). Hij

treuzelt bij het sportveld

(waarin/waarmee/waarlangs) hij loopt.

Hij denkt aan de sportdag

(waartegen/waarom/waarop) hij zich

enorm verheugt. Vorig jaar was het ook

zo'n fijne dag. Al schoppend tegen de bal,

denkt hij (erover/erachter/eraan)

terug. In de verte hoort hij de schoolbel.

Hij schrikt (ermee/ervan/erop).

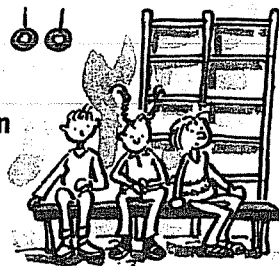
Snel pakt hij de bal in zijn handen en rent
in de richting van de school.

2 De schuingedrukte zinnen hieronder

betekenen steeds hetzelfde, maar de ene zin

is langer dan de andere. In beide zinnen

moet hetzelfde voorzetsel ingevuld worden.

Milan rent de hoek om. Te laat!

Het schoolplein is leeg.

Alle kinderen zijn al naar binnen.

De deur staat nog op een kier.

Milan glipt **door** de kier.

Milan glipt **er**

Nu vlug naar zijn klas!

Vlug loopt hij zijn klas.

Vlug loopt hij **er** toe.

De schilder zegt: 'Jouw groep

zit vandaag in de gymzaal.'

Ga maar snel de gymzaal

Ga maar snel **er** toe.

Met een rood hoofd komt Milan

aan. De meester gebaart naar

zijn klasgenoten.

'Ga vlug je klasgenoten zitte

'Ga maar vlug **er** zitten.'

Maar die is leeg! Er is wel een

schilder die zijn ladder neerzet.

Deze klimt de ladder.

Deze klimt **er**

'Gelukkig kom je nooit te laat.'

'Daarom zal ik je late

aankomst zwijgen.'

'Daarom zal ik **er** zwijgen

3 Vul het goede woord in. Zet de letters in het letterblok.

In de gymzaal staan lage banken, waarop ^{(1 d waarvan}
^{t waarop)} de kinderen gaan zitten. Ze vragen zich af
..... ^(2 e waaraan l waarna) ze straks moeten wer-
ken. Er is geen tafel te zien. Sommigen leggen hun jas op de grond
en gaan ^(3 o erover v erop) zitten. Ze gebruiken de bank
als tafel ^(4 p waarover e waarop) ze hun spullen
leggen. Het wordt een rommelige boel,
^(5 r waarover a waarvan) de meester niet tevreden is.
Hij wil de tafels en stoelen uit de klas halen en vraagt de kinderen
..... ^(6 u daarmee n daarvan) te helpen. Even later
zijn die binnen en kunnen de kinderen ^{(7 i eraan}
^{l erop)} gaan zitten. Dit wordt een gezellige dag,
^(8 s waarin t waarop) de kinderen zich echt verheugen. Maar de
meester ziet ^(9 i eraan e erop) toe dat de tafels op de
goede plek komen. Voor één keer een groot lokaal.
..... ^(10 h Daarop e Daarvan) moet hij gebruik maken!
De meester is tevreden, maar de kinderen zitten
^(11 e ermee n erbij) met een sip gezicht.

Ze denken, we zitten

t	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

4 Wat zoeken ze? Vul dat maar in.

Ik zoek een pen, waarmee.....
ik kan schrijven.
Ik zoek een boek, ik kan lezen.
Ik zoek een klasgenoot,
ik kan werken.
Ik zoek papier, ik kan tekenen.
Ik zoek een computer,
ik kan werken.

1 Iedereen is aan het werk. Doe maar mee en zet de goede letters in het letterblok. Vul het goede woord in.

- 1 Op de grond liggen allemaal jassen. Milan struikelt erover als hij naar de meester loopt.
- 2 'Wat een troep,' zegt Milan terwijl hij wijst. De meester zucht en kijkt naar Milans schoenzolen.
- 3 zit modder die bij elke stap een afdruk achterlaat. De meester zegt: 'Breng allemaal je jas naar
- 4 de kleedkamer.' is iedereen het eens. Daar trekken ze ook hun schoenen uit. Ook Milan.
- 5 Hij is in gedachten verzonken en zoekt een vrij haakje. Zijn jas en ook zijn broek, trui en shirt hangt hij
- 6 Hij hoort gegiechel en draait zich om. Alle aandacht is op hem gericht. Tot zijn schrik merkt Milan dat hij de enige is die zich uit heeft gekleed. Zijn gedachten waren er duidelijk niet bij. zat Milan te denken?

- 1 ^kerlangs ^gerover ^uerop
- 2 ^rermee ^seraan ^yernaar
- 3 ^tdaarvoor ^edaarin ^mdaaronder
- 4 ^ldaarmee ^vdaarin ⁿdaartegen
- 5 ^fervan ^eeraan ⁱerna
- 6 ^dwaarna ^swaaraan ^kwaarmee

2 Milan kleedt zich snel aan. Wat doet iedereen? Kies uit:

waarvan - waarmee - waarin - waarover - waarbij - waarop

Milan leest het hoofdstuk, waarover hij morgen een toets krijgt.
 Esther gebruikt een vulpen, ze netjes kan schrijven.
 Kasper leest een boek, hij helemaal opgaat.
 Niels maakt een oefening, hij niet gestoord wil worden.
 Dorien krijgt een rekenopgave, ze zich vol overgave stort
 Ze krijgen een hoeveelheid werk af, de meester
 versteld staat. Als beloning gaan ze gymmen.

3 Wat kun je het beste doen met de onderstreepte woorden? Kleur het rondje voor het goede antwoord.

Aangezien iedereen erdoor¹ overtuigd is dat het niet lekker gymmen is met al die tafeltjes, worden die snel verhuisd. Tijdens de verhuizing zorgt de meester ervoor² dat er allerlei toestellen in de zaal klaarstaan. Al gauw is iedereen druk bezig. De meester krijgt ook zin om sportief te doen. Hij kijkt eens naar de bok. En op een ongezien moment probeert hij met een sierlijke sprong erover³ te komen. Helaas... de sprong van de meester lijkt meer op een noodlanding, waarmee⁴ hij de bok met zich meetrekt. Even wordt er smakelijk gelachen en dan trekken de sportievelingen de beduusde meester overeind, waarover⁵ er niet meer over zijn rare bokkensprong wordt gesproken.

De meester maakte een rare

s	1	2	3	4	5
----------	---	---	---	---	---

1 Wat kun je het beste doen met erdoor?

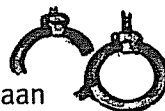
- ☐ **b** zo laten staan
- ☐ **d** vervangen door: ermee
- ☐ **p** vervangen door: ervan

2 Wat kun je het beste doen met ervoor?

- ☐ **r** zo laten staan
- ☐ **n** vervangen door: ervan
- ☐ **o** vervangen door: erover

3 Wat kun je het beste doen met erover?

- ☐ **o** zo laten staan
- ☐ **g** vervangen door: erlangs
- ☐ **s** vervangen door: erachter

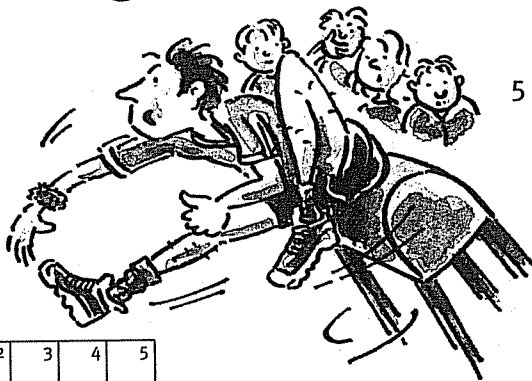

4 Wat kun je het beste doen met waarmee?

- ☐ **p** zo laten staan
- ☐ **n** vervangen door: waarbij
- ☐ **u** vervangen door: waarvan

5 Wat kun je het beste doen met waarover?

- ☐ **n** zo laten staan
- ☐ **d** vervangen door: waarvoor
- ☐ **g** vervangen door: waarna

1 Kasper houdt veel van koken. Soms droomt hij er zelfs van. Vannacht had hij wel een heel wonderlijke droom.

Onderstreep de 7 woorden die niet passen.

Ik kook. Ik houd me aan de werktekening uit het kookboek. Eerst zaag ik wat uien op de werkbank. Daarna smelt ik wat boter in de koekenpan en doe daar de uisnippers bij. Dan vijl ik peperkorrels en strooi een handvol peper en zout over de uien. Daarna nog wat bonen uit een glazen kistje erbij. Het vuur hoog. En vervolgens even roeren met een troffel. Al gauw lijkt alles gaar. Voorzichtig schep ik wat op een plankje en proef even. Bah, wat vies! Veel te veel zout en peper! Dit is een nachtmerrie!

2 De vreemde zaken horen bij elkaar. Waarbij? Beantwoordt de vragen en zet de letters in het letterblok.

1 Een rasp, een pollepel en een mixer zijn

i keukengerei

k pannen

s bestek

a servies

2 Welk woord

past er niet bij?

i rasp

t vork

l lepel

a mes

3 Peper, kaneel en

kerrie zijn alledrie

u groenten

r smaken

e lekkers

m specerijen

4 Een boormachine, een mixer en een televisie

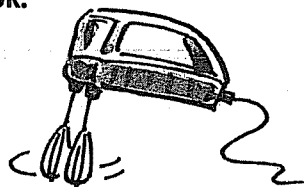
zijn alledrie

m apparaten

s machines

t meubelen

a middelen

5 Welk woord hoort er niet bij?

j olie

r peper

e pannenkoek

d zout

6 Welk woord hoort er niet bij?

r brief

n recept

t handleiding

s gebruiksaanwijzing

Kasper is

t	1	2	3	4	5	6	m	a	n
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3 Kasper droomde heel vreemd. Wat had hij 'moeten' dromen? Vul maar in en kies uit:

lepel - aanrecht - snijden - bordje - raspen - potje - recept

werktekening **recept** zagen troffel
 werkbank vijlen kistje
 plankje

4 De onderstreepte woorden kunnen beter vervangen worden. Je kunt kiezen uit:

- o* nachtmerrie
- p* stapt
- b* in de war
- s* rustig worden
- a* aangekomen
- a* slaapkamer
- t* bereiden
- l* sloft
- r* van zich afzetten
- t* slaat

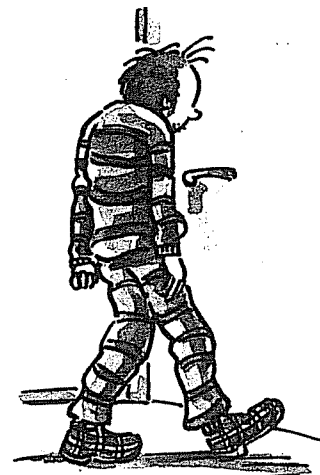
Kasper is ¹ van de kaart door de nachtmerrie. Hij kan zijn ² beangstigende droom maar niet ³ kwijtraken.

Na zo'n droom kan Kasper maar van een ding ⁴ ontspannen.

Hij ⁵ legt de dekens weg en ⁶ loopt uit bed. Op zijn pantoffels ⁷ slentert hij de ⁸ slaapruimte uit.

Al gauw is hij ⁹ gearriveerd waar hij wil zijn. Kasper pakt zijn pan en begint met het ¹⁰ klaarmaken van zijn lievelingskostje.

Moe, een beetje misselijk, maar weer helemaal rustig kruipt Kasper na een tijdje weer lekker onder de wol.

- 1 **in de war**
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Kaspers lievelingskostje is

b ¹	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	----

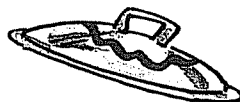
1 Het gekletter van potten en pannen klinkt Kasper als muziek in de oren. Welk keukengerei gebruikt hij? Schrijf dat maar op.

houten **lepel**

zilveren

tinnen

kunststof

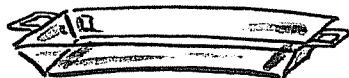
porseleinen

koperen

ivoren

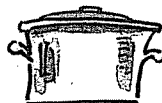
glazen

aluminium

chromen

roestvrijstalen

2 Vul de bijvoeglijke naamwoorden maar in.

Kies uit:

^v metalen - ^k roestvrijstalen - ^e katoenen -
^r plastic - ^{ij} leren - ^r glazen - ^u blikken -
^e porseleinen - ^k wollen - ^l houten - ^k stenen

Zodra Kasper begint, zetten de burens zich schrap. De buurman zet zijn ¹ **metalen** brillettje stevig op zijn neus en de buurvrouw houdt haar ² servies uit China in bedwang. Alles begint te trillen door Kaspers lawaai. De burens doen ³ oordopjes in. De ⁴ ruitjes van de vitrinekast trillen en de ⁵ koektrommel rammelt tegen de koffiemokken. Opeens kan de buurman er niet meer tegen. Hij slaat zijn ⁶ sjaal om en rent over het ⁷ pad naar Kasper om zich te gaan beklagen. De buurvrouw kijkt hem na vanachter de ⁸ vitrage. Niet veel later komt buurman al weer terug, terwijl hij zijn

lippen aflikt en mompelt: 'Overheerlijk! Verrukkelijk!' Hij slaat de ⁹ voordeur achter zich dicht en ploft op de ¹⁰ bank. 'Vanaf nu gaat het anders,' zegt hij. 'Voortaan maken wij tijdens het koken ook lawaai met onze ¹¹ pannen.'

Zijn vrouw kijkt hem vol verbazing aan.

Wat is er gebeurd?

Het eten van Kasper was

v	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

boel lawaai. Hij danst en hij schreeuwt, hij trommelt en hij stampet. Eindelijk is het eten klaar. En dan opeens is het De buurman prikt ... met zijn vork in het voedsel. Hij proeft. Teleurgesteld legt hij zijn vork neer en zucht: 'Het lawaai van de pannen heeft ons niets geholpen!' Zijn vrouw bloost: 'Maar hoe bereidt Kasper dan dat heerlijke eten?' Nu begrijpt Kasper de vreemde ... voorstelling. Hij loopt naar de burens en doet een ... : zij gedogen het lawaai van Kasper en hij zal hen dan geregeld trakteren op een heerlijke ... uit zijn keuken.

3 Welke woorden ontbreken er? Kleur die en de letters ervoor.

De volgende middag wordt Kasper opgeschrikt door een luid ... van pannen. Het komt uit de keuken van zijn burens. Door het keukenraam ziet Kasper een vreemd De buurvrouw roert in een grote pan, terwijl haar man om haar heen danst. In zijn ene hand heeft hij een pollepel en in zijn andere een deksel. Op zijn hoofd heeft hij een pan. Zo ... hij een hele-

m verwachtingsvol

y produceert

d gebonk

f apparaat

s tafereel

t maaltijd

a doet

e doodstil

r voorstel

o dosis

t herrie

i gekletter

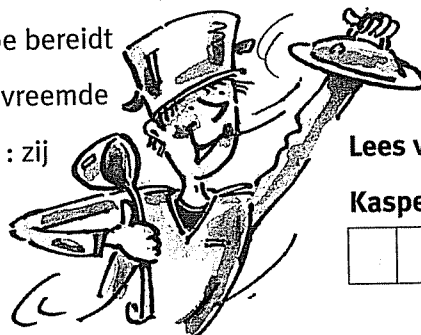
l dans

e voorstelling

Lees van boven naar beneden.

Kaspers geheim is een

						i	
--	--	--	--	--	--	---	--

1 Zoek steeds de tegenstelling bij het onderstreepte woord.

Bas en Roos werken allebei in het circus en hebben geen tijd om te luiëren. In het circus treden ze apart van elkaar op, maar buiten de voorstellingen om doen ze veel samen. Het publiek moet vaak hard lachen als ze Bas en Roos samen buiten het circus zien, soms zelfs zo hard dat het lijkt of ze huilen. Buitenstaanders zien dan ook vooral de verschillen, terwijl bekenden van Roos en Bas weten dat ze veel overeenkomsten hebben. Zo komt het dat je na de voorstelling slanke, elegante Roos en gezette, lompe Bas gearmd de circustent ziet uitlopen en hun woonwagen binnengaan.

werken

luiëren

verschillen

dikke, gezette

lompe

bekenden

samen

binnengaan

huilen

2 Hieronder zie je steeds twee synoniemen

en één woord wat daarvan de tegenstelling

Omcirkel de letter voor de tegenstelling.

Zet ze ook in het letterblok hiernaast en je

weet waarom het publiek vindt dat Bas en

Roos niet bij elkaar passen.

1 artiesten[©] publiek^e toeschouwers^s

2 eerlijk^a oneerlijk^o vals^r

3 spreken^a pratenⁱ zwijgen^l

4 beginnen^g starten^s eindigen^c

5 raar^o normaalⁿ gewoon^t

6 kameraad^w vijand^r vriend^t

7 vastmaken^m bevestigen^e verwijderen^w

8 eeuwig^e altijdⁱ nooit^o

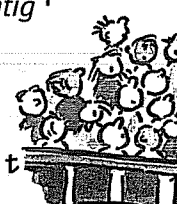
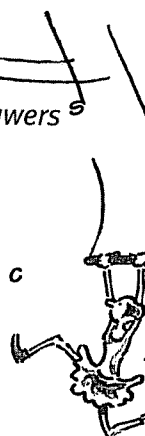
9 netjesⁿ slordig^d rommelig^p

10 nerveus^o kalm^b zenuwachtig^f

11 vrolijkⁿ verdrietig^a blij^l

12 lachen^a huilen^u wenen^t

13 eenderⁿ hetzelfde^d anders^t

Naam

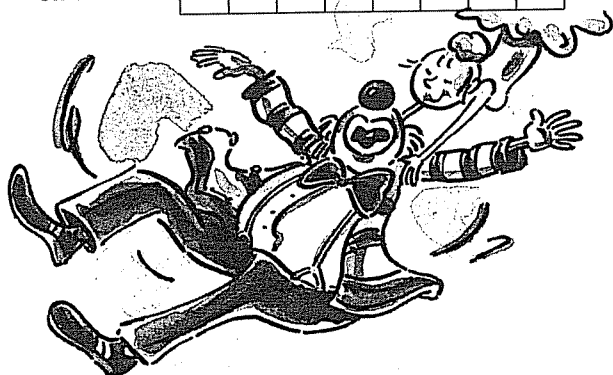
Bas is

C	1	3	5	7	9
---	---	---	---	---	---

en Roos is

2	4	6	8	10	11	12	13
---	---	---	---	----	----	----	----

3 Niets blijft altijd hetzelfde. Gelukkig maar. Schrijf de tegenstellingen in de tekst. De medeklinkers staan er al.

Vroeger waren Bas en Roos geen vrienden, tegenwoordig (tgnwrdg) is dat heel anders. Toen kraakten ze elkaar af, terwijl ze elkaar nu o (phmln). Nadat alles heel lang hetzelfde was gebleven, vrndrd de vijandigheid op een dag in vrndschp. Nu vertel ik wat er tn is gebeurd. Op een ochtend zwaaide Roos boven in de nok van de tent door de lucht terwijl Bas bndn stond. Roos hing ondersteboven aan een rekstok en probeerde al zwaaiend rchtpt te gaan staan. De eerste keer lukte het niet en was ze teleurgesteld, maar even later lukte het en was ze reuze trts op haar prestatie. Ze was serieus aan het werk en probeerde zich te concentreren, ondertussen maakte Bas grpjs en wilde hij Roos fldn. 'Niemand kan zo serieus kijken als jij, Roos!' riep Bas naar boven, 'maar iedrn kan aan zo'n stok zwaaien.' Roos zwaaide heen en trg en maakte een paar salto's, alsof ze niets gehoord had. Ineens kwam Roos van ver weg heel dchtb Bas. Bas probeerde weg te duiken, maar hij was te laat. Net stond Bas nog op de grond, nu zwaaide hij door de lcht. Roos hield hem vast, maar omdat Bas zo tegenspattelde moest ze wel lsltn. Het was heel gevaarlijk, maar gelukkig viel Bas vlg in het net. Sindsdien begreep Bas dat acrobaat zijn wel eenvoudig lijkt, maar heel ingwkkld is.

1 Hieronder staat steeds het verkeerde woord.

Zoek de tegenstelling en kleur die.

‘Wat een ¹geluk, nog ²minder zieken,’ zucht de directeur als hij hoort dat de schotelacrobaat ³beter is geworden. ‘Zo kunnen we ⁴veel voorstellingen geven. We moeten nu toch een ⁵probleem gaan bedenken.’ Roos stapt naar ⁶achteren en zegt dat ze wil helpen. ⁷Vanmorgen zal zij de bordenact van Bo opvoeren. Maar dan moet zij eerst oefenen. ⁸Kalm zet ze een schotel op het puntje van een ⁹lange stok en geeft een zwiep. Dat gaat ¹⁰goed. Het bord spat in duizend stukken uit elkaar op de grond.

- 1 gezond th pech ^{el}
- 2 meer ^{ge} weinig ^{pr}
- 3 ziek ^{uk} gezond ^{en}
- 4 minder ^{ka} weinig ^{sc}
- 5 oplossing ^{en} vervelend ^{rs}
- 6 onder ^{ir} voren ^{rv}
- 7 vanochtend ^{ui} vanavond ^{ng}
- 8 zenuwachtig ^{en} rustig ^{ch}
- 9 lage ^{og} korte ^{br}
- 10 fout ^{he} prima ^{ra}

‘Beter kan het niet gaan,’ glimlacht Bas als hij de bezem pakt, ‘want

s	4	c	10		6		8	
---	---	---	----	--	---	--	---	--

9		5		2		7
---	--	---	--	---	--	---

	1		3	
--	---	--	---	--

2 Gaat het goed?

- 1 Die avond is Roos heel zenuwachtig als ze de schotelact op moet voeren. Ze
- 2 zet de eerste schotel op de stok en laat hem los. Ze heeft geluk, deze schotel
- 3 blijft op de stok draaien en de volgende ook. Het publiek applaudisseert, dit
- 4 leidt Roos af. En dan gaat het fout. De eerste schotel zeilt naar beneden. Maar
- 5 nog voordat de schotel de grond raakt, glijdt Bas over de grond om hem op te

6 vangen. Telkens als een schotel dreigt kapot te vallen, werpt Bas zich op als
7 beschermengel. Nooit gaat er een bord verloren. Hoe meer schotels vallen, hoe
8 meer het publiek moet lachen en de voorstelling is dan ook een groot succes.

(r. 1) Lees: Die avond ... voeren.

1 **Het tegenovergestelde van avond is**
e middag **a** nacht **(b)** ochtend

2 **Het tegenovergestelde van zenuwachtig is**
a nerveus **o** kalm **n** druk

(r. 1 - 2) Lees: Ze zet ... los.

3 **Het tegenovergestelde van loslaten is**
r vallen **n** vasthouden **t** grijpen

4 **Het tegenovergestelde van eerste is**
t laatste **s** achterste **o** voorste

(r. 2 - 3) Lees: Ze heeft ... ook.

5 **Het tegenovergestelde van geluk is**
i verdriet **k** blij **e** pech

6 **Het tegenovergestelde van volgende is**
e tweede **n** vorige **m** komende

(r. 3 - 4) Lees: Het publiek ... fout.

7 **Het tegenovergestelde van afleiden is**
b concentreren **r** nadenken **m** opletten

8 **Het tegenovergestelde van fout is**
e verkeerd **i** mis **l** goed

(r. 7 - 8) Lees: Hoe ... succes.

9 **Het tegenovergestelde van meer is**
a minder **d** meest **h** weinig

10 **Het tegenovergestelde van lachen is**
s schateren **o** treuren **u** huilen

11 **Het tegenovergestelde van succes is**
k overwinning **w** mislukking **t** verdriet

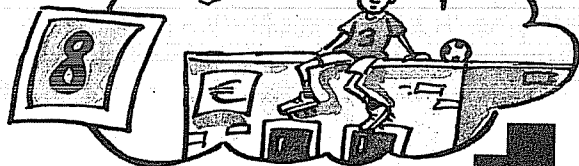
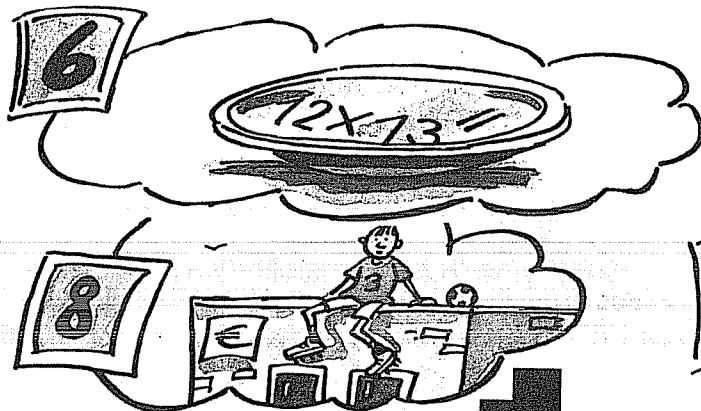
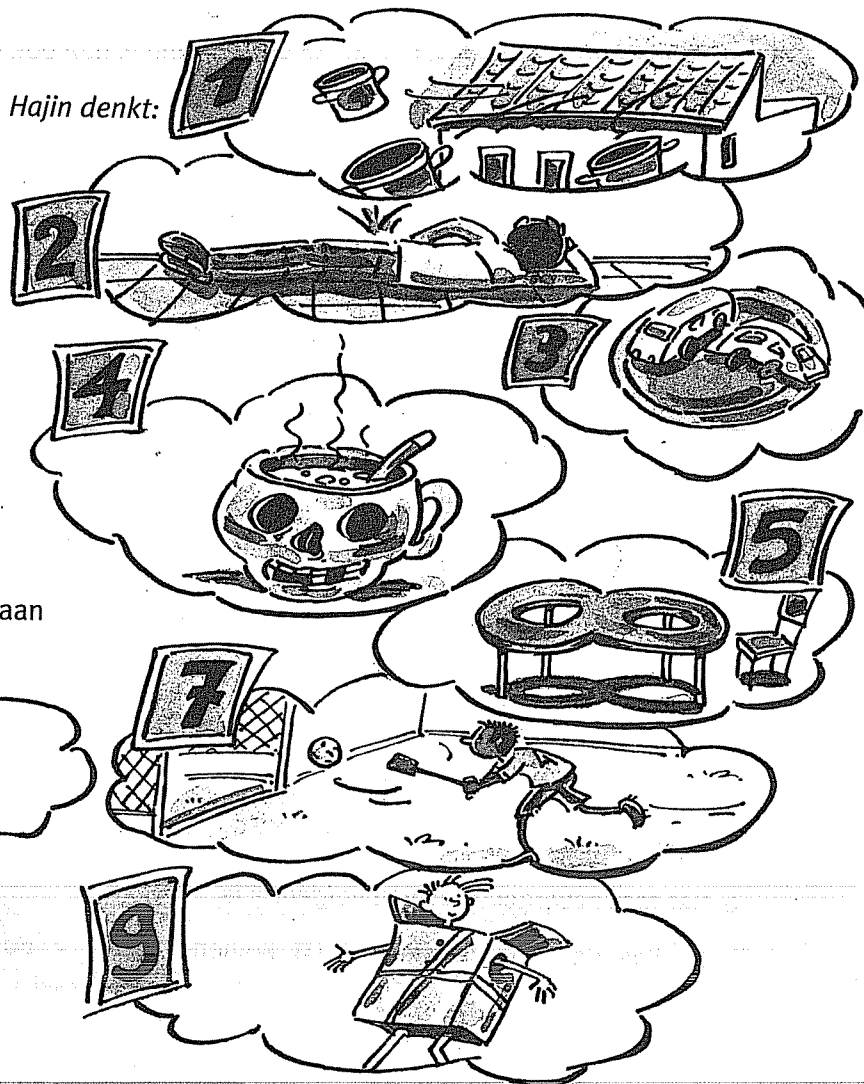

1 Hajin is een Chinees meisje, ze is nog niet zo lang in Nederland. Daarom begrijpt ze niet alles wat ze hoort. Ze zit in de klas bij meester Ruud.

Meester Ruud zegt:

- 1 De **pannen** waaien van het dak
- 2 Op de straat liggen
- 3 Het verkeer zit in de
- 4 Een lekkere soep
- 5 Ken jij de van acht?
- 6 Ik schrijf die tafel op het
- 7 De voetballer geeft de bal een
- 8 Die speler zit op de
- 9 Deze supporter heeft een net aan

En Hajin denkt:

2 Meester Ruud zegt, dat hetzelfde woord verschillende betekenissen kan hebben. Ga dat na en je weet wat

Koen is. Een

p							
---	--	--	--	--	--	--	--

Een schop is een trap, maar ook een ...

Scheuren zitten in je kleren, maar het is ook hard ...

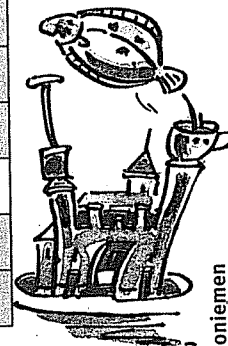
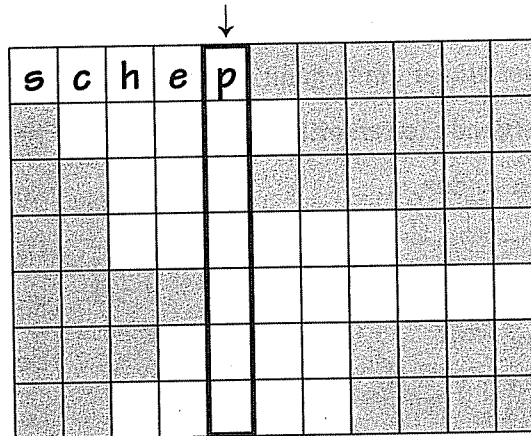
Een tong zit in je mond en een tong is een soort ...

Een koper koopt iets en koper is ook een soort ...

Een slot zit op je fiets en een slot is ook een ...

Een herder heeft schapen en een herder is een ...

Een oor zit aan je hoofd en ook aan een ...

3 Vul dezelfde woorden in.

1 Koen: Ik p altijd de meisjes in mijn klas.

2 De p was een vreselijke ziekte in de middeleeuwen.

3 In de klas is Koen altijd erg d.

4 Dat legt een grote d op de klas.

5 De vader van Koen is een k van meester Ruud.

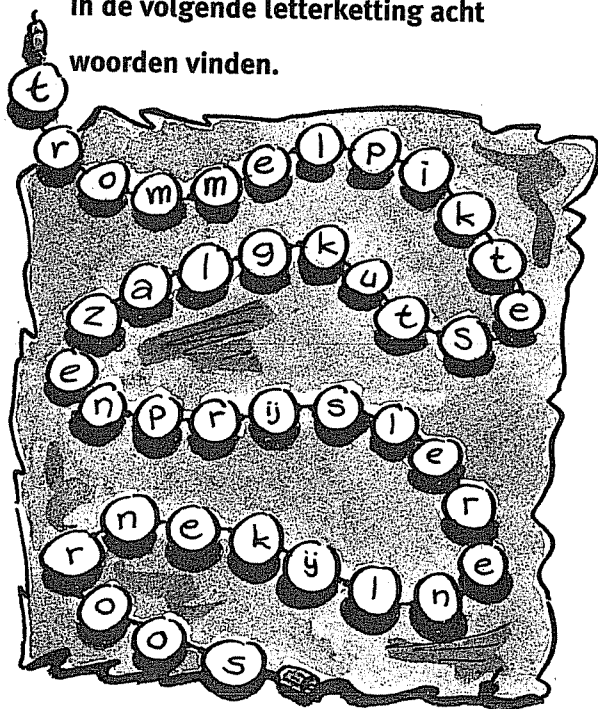
6 Meester Ruus weet veel van drukke kinderen, hij heeft veel k van dat onderwerp.

7 Meester Ruud en de vader van Koen spelen samen wel eens g.

8 Koen ging met schoolreisje kopje onder door een hoge g.

- 1 Meester Ruud laat Hajin en Koen samenwerken. Misschien leren ze dan beter met elkaar om te gaan. Ze moeten in de volgende letterketting acht woorden vinden.

trommel

- 2 Gebruik de letterkettingwoorden. Je kunt elk woord steeds in twee zinnen gebruiken.

Hajin speelt in de fanfare op een kleine trommel.

Koen pakte drie koekjes uit de

Hajin vindt Koen een lekker

Koen maakte de rammelaar van zijn zusje

De parkiet van Hajin in haar vingers.

Koen geld uit de portemonnee van zijn moeder.

Hajin geeft Koen twee limonade.

Koen gooide een steen door de deur.

Hajin heeft een ouderwetse schooltas.

Koen was vroeger te lui om te

Je krijgt van mij een mooie zonder doornen.

Heb jij in je haren?

Ho, ho, jullie wel verliefd.

Bah, zijn dode mensen.

Voor geen word ik verliefd op Koen.

Nou, Hajin krijgt van mij de eerste

voor het maken van mooie zinnen.

